

Projekt

**UCHWAŁA NR
RADY MIASTA KATOWICE**

z dnia 2024 r.

**w sprawie przyjęcia sprawozdania z realizacji Miejskiego Programu „Katowicki Senior w Mieście”
na lata 2022-2027 za 2023 rok.**

Na podstawie art. 18 ust. 1 w związku z art. 6 ust. 1 i art. 7 ust. 1 pkt. 19 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 609) oraz uchwały nr XLII/928/21 Rady Miasta Katowice z dnia 17 grudnia 2021 r. w sprawie Miejskiego Programu „Katowicki Senior w Mieście” na lata 2022-2027.

**Rada Miasta Katowice
uchwała:**

§ 1. Przyjąć sprawozdanie z realizacji Miejskiego Programu „Katowicki Senior w Mieście” na lata 2022-2027 za 2023 rok, w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik do uchwały Nr

Rady Miasta Katowice

z dnia.....2024 r.

**SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI MIEJSKIEGO PROGRAMU „KATOWICKI SENIOR
W MIEŚCIE” NA LATA 2022-2027 ZA 2023 ROK**

Spis treści:

I.	REALIZACJA CELÓW PROGRAMU	3
II.	KONTINUACJA ZADAŃ REALIZOWANYCH PRZEZ MIASTO KATOWICE NA RZECZ SENIORÓW	16
III.	UDZIAŁ KATOWICKICH INSTYTUCJI KULTURY W DZIAŁANIACH NA RZECZ SENIORÓW	33
IV.	UDZIAŁ MIEJSKIEGO OŚRODKA SPORTU I REKREACJI W DZIAŁANIACH NA RZECZ SENIORÓW	39
V.	UDZIAŁ UNIWERSYTETÓW TRZECIEGO WIEKU	41
VI.	SKUTKI FINANSOWE DLA BUDŻETU MIASTA	42
VII.	REALIZATORZY PROGRAMU W 2023 ROKU	44
VIII.	WSKAŹNIKI	44
IX.	PODSUMOWANIE	45

Sprawozdanie Prezydenta Miasta Katowice

z realizacji Miejskiego Programu „Katowicki Senior w Mieście” na lata 2022-2027 za 2023 rok

Miejski Program „Katowicki Senior w Mieście” na lata 2022-2027 został przyjęty uchwałą nr XLII/928/21 Rady Miasta Katowice z dnia 17 grudnia 2021 r. Adresatami programu są seniorzy miasta Katowice, którzy ukończyli 60 rok życia. Głównym celem programu jest podniesienie oraz poprawa jakości życia mieszkańców miasta Katowice, którzy ukończyli 60 rok życia, poprzez zapewnienie tym osobom dostępu do odpowiednich form wsparcia.

Realizacja różnorodnych projektów w ramach ww. programu miała na celu m.in:

- przeciwdziałanie osamotnieniu i marginalizacji osób starszych,
- zagospodarowanie czasu wolnego osobom po zakończeniu aktywności zawodowej (m.in. poprzez: rozwijanie umiejętności i indywidualnych zainteresowań),
- zwiększenie aktywności i uczestnictwa ludzi starszych w życiu społecznym,
- działalność prozdrowotną i edukacyjną,
- prowadzenie zajęć z zakresu kultury fizycznej poprzez organizację zajęć sportowych.

I. REALIZACJA CELÓW PROGRAMU.

W ramach realizacji programu zostały wyznaczone cele szczegółowe, w ramach których realizowane były następujące działania:

Cel 1. Przygotowanie do okresu własnej starości pod względem wiedzy na temat zmian fizycznych i psychicznych zachodzących podczas procesów starzenia się oraz konsekwencji określonych zachowań.

Zadania realizowane przez Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice:

W związku z realizacją zadań określonych w uchwale ogłoszone zostały otwarte konkursy ofert. W drodze zarządzenia Prezydenta Miasta Katowice wyłonione zostały następujące organizacje pozarządowe, którym zlecono realizację zadania:

1. Polski Komitet Pomocy Społecznej Śląski Zarząd Wojewódzki, z siedzibą w Katowicach przy ul. Francuskiej 70 – „Kluby Seniora”. W ramach realizacji zadania w różnych dzielnicach Katowic działało 5 Klubów Seniora (Kostuchna, os. Witosa, Panewniki, Stara Ligota, Śródmieście). Osoby starsze miały tu możliwość spędzania swojego wolnego czasu i utrzymywania kontaktów z osobami w podobnym wieku i o podobnych zainteresowaniach. Członkowie Klubów uczestniczyli w życiu kulturalnym Katowic, tj. brali udział w różnych imprezach organizowanych zarówno na terenie dzielnic, jak i całego miasta. Prowadzone były zajęcia manualne w ramach zainteresowań (np. malowanie, robótki ręczne, tworzenie ozdób itp.) oraz warsztaty edukacyjne (np. gospodarowanie budżetem domowym, zdrowie i dieta, ekologia). Dodatkowo zorganizowana została 1 wycieczka do Węgierskiej Górki i Ochab. Ponadto, seniorzy wystawiali swoje prace na kiermaszach w Katowicach oraz Tychach.

Liczba odbiorców zadania – 229 osób. Kwota dotacji: **80 700,00 zł**, w tym: **33 000,00 zł** (od 1 stycznia do 30 czerwca 2023 r.) i **47 700,00 zł** (od 1 lipca do 31 grudnia 2023 r.).

2. Stowarzyszenie FAMILLOCK, z siedzibą w Katowicach przy ul. Podhalańskiej 14/6 - „Dzień Seniora - 2023”. W poniedziałek 25 września 2023 r. na katowickim Rynku, w godzinach od 11.00 do 14.00 seniorzy razem z władzami miasta na czele z Prezydentem Marcinem Krupą mieli możliwość uroczystego świętowania obchodów Katowickiego Dnia Seniora. Rokrocznie celem spotkania jest wspólne, radosne zainicjowanie aktywnej obecności seniorów w przestrzeni naszego miasta. W ramach obchodów katowiccy seniorzy bawili się wspólnie przy melodiach z ich młodości oraz otrzymali słodki poczęstunek oraz drobne gadżety. Przez cały czas trwania imprezy była także możliwość zapoznania się z ofertą partnerów Programu pn. „Katowicka Karta Mieszkańca” oraz pokazami zaproszonych gości (Straży Pożarnej, Komendy Miejskiej Policji, Powiatowego Urzędu Pracy oraz Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej). Dodatkowo, przez cały czas trwania imprezy artyści z Teatru Gry i Ludzie przeprowadzali animacje. Seniorzy mieli również możliwość udziału w tzw. imprezach towarzyszących, tj. sensie filmowym w kinie „Światowid” (projekcji filmu pt. „Strzępy”), spektaklach teatralnych w Teatrze Bez Sceny (spektaklach pt.: „Szczęście” i „Tęsknota”) oraz relaksacyjno - artystycznym koncercie mis i gongów tybetańskich.

Liczba osób uczestniczących w zadaniu – ok. 900. Kwota dotacji: **50 000,00 zł.**

3. Stowarzyszenie FAMILLOCK, z siedzibą w Katowicach przy ul. Podhalańskiej 14/6 - „Centrum spotkań Seniorów w centrum miasta – edycja 2023” - zadanie miało na celu kontynuację spotkań seniorów w ścisłym centrum Katowic (przy ul. 3 Maja 11). W ramach tego zadania przeprowadzone zostały: warsztaty tematyczne (m.in. florystyczne oraz plastyczne), spotkanie z grami planszowymi, poniedziałkowe spotkania z teatrem, spotkania z ciekawymi ludźmi, zajęcia ruchowe i oddechowe usprawniające kondycję psychomotoryczną. Każde ze spotkań trwało ok. 2-3 godz.

Liczba osób uczestniczących w zadaniu – 106. Kwota dotacji: **35 000,00 zł.**

4. Stowarzyszenie Artystyczne SILESIA ARTPROM, z siedzibą w Katowicach przy ul. W. Sławka 5 – „Integracja i aktywizacja osób starszych, w tym kombatanów i osób represjonowanych – wspieranie działań na rzecz integracji i zwiększenia uczestnictwa w życiu społecznym seniorów – Katowicka Senioriada – edycja 2023” - realizacja tego zadania polegała na organizacji biesiad dla seniorów, w ramach których odbywały się m.in.: spotkania z muzyką – wspólne śpiewanie, wieczorki taneczne, występy artystów. Spotkania te cieszyły się bardzo dużym powodzeniem wśród katowickich seniorów. Łącznie w 2023 r. Stowarzyszenie zorganizowało 10 biesiad w różnych dzielnicach Katowic (w Miejskich Domach Kultury: „Bogucice-Zawodzie”, „Koszutka-Dąb”, „Południe-Zarzecze”, „Szopienice-Giszowiec”, w Szkole Podstawowej nr 33 na os. Witosa).

Szacunkowa liczba osób uczestniczących w zadaniu - ok. 1 300 seniorów. Kwota dotacji: **50 000,00 zł.**

5. Stowarzyszenie Wspierania Organizacji Pozarządowych „MOST”, z siedzibą w Zabrze przy ul. Wolności 274 – „Dobra Rada Seniorów w 2023 r.” Celem głównym zadania była poprawa jakości życia mieszkańców miasta Katowice - seniorów, osób które ukończyły 60 rok życia, zapewnienie im odpowiednich form wsparcia, dzięki zaangażowaniu lokalnych środowisk osób starszych w kształtowanie senioralnej polityki miejskiej. Cel ten został zrealizowany poprzez zwiększenie aktywności seniorów tworzących grupy i zespoły doradcze, poprzez udział członków Rady Seniorów Miasta Katowice w szkoleniach („Seniorze działamy - narzędzia aktywistów w polityce senioralnej”), w wydarzeniach plenerowych realizowanych w ramach prowadzonej polityki senioralnej (uroczystym otwarciu Skweru Seniora w Parku Kościuszki w dniu 17 czerwca 2023 r., Pikniku z Katowicką Radą Seniorów w dniu 26 września 2023 r.) oraz w spotkaniach integracyjnych (spotkanie opłatkowe dla wszystkich członków Rady Seniora i ich otoczenia zorganizowane w dniu 14 grudnia 2023 r., w willi Goldsteinów).

Liczba odbiorców zadania – 15 osób. Kwota dotacji: **19 000,00 zł.**

6. Stowarzyszenie Seniorów Pożarnictwa Miasta Katowice, z siedzibą w Katowicach, przy ul. Wojewódzkiej 11 – „Aktywność – zdrowie - integracja” - zadanie miało na celu organizację jednej 2-dniowej wycieczki, w trakcie której seniorzy odwiedzili: pałac w Niepołomicach oraz kopalnię soli w Bochni, pikniku zorganizowanego na terenie Parku Gródek w Jaworznie (Malediwy) oraz 1 ogniska wspomnieniowego w związku z 120-leciem ZSP Katowice.

Liczba odbiorców zadania – 100 osób. Kwota dotacji: **6 000,00 zł.**

7. Stowarzyszenie Ruchu Harcerskiego „Czuwaj”, z siedzibą w Katowicach przy ul. M. Kopernika 14 – „Historycznym szlakiem wędrujemy” – W ramach zadania odbyły się 2 wycieczki w miejsca historyczne, tj. do Strzyżycy, Dobczyc, Myślenic i Lancorony oraz do Górek Wielkich. Zorganizowane zostało również ognisko dla środowiska harcerskiego i mieszkańców Katowic, podczas którego uczestnikom przekazana została wiedza o dawnych obozach i przeżyciach uczestników.

Liczba odbiorców zadania – 62 osoby. Kwota dotacji: **5 637,00 zł.**

8. Fundacja Komunikacji Międzykulturowej THE LINK, z siedzibą w Katowicach przy ul. L. Różyckiego 14c – „Akademia Pasji Seniora”. Celem zadania było podniesienie oraz poprawa jakości życia seniorów poprzez organizację zajęć ruchowych (joga, zdrowy kręgosłup, nordic walking), spotkań miłośników gier planszowych oraz zajęć językowych pn. „Z językami na Ty” – zajęcia i konwersacje z języka angielskiego (poziom A1+). Ponadto, seniorzy uczestniczyli w zajęciach nauki obsługi smartfona i komputera pn. „Smartfon bez tajemnic. Komputer mój przyjaciel”.

Liczba odbiorców zadania – 33 osoby. Kwota dotacji: **9 000,00 zł.**

9. Fundacja „Jesteśmy dla Was”, z siedzibą w Katowicach przy al. W. Korfanteo 125a – „Klub Seniora Wesola Ferajna”. Celem zadania było: przeciwdziałanie osamotnieniu i marginalizacji osób starszych, zagospodarowanie czasu wolnego osobom po zakończeniu ich aktywności zawodowej, zwiększenie aktywności i uczestnictwa ludzi starszych w życiu społecznym, działalność: prozdrowotna, edukacyjna i kulturalna poprzez zorganizowanie oferty spotkań animacyjnych, warsztatów (np. z rękodzieła, szydełkowania, arteterapeutycznych), zajęć rekreacyjno-sportowych odpowiadających na aktualne potrzeby seniorów (m.in. zajęć z nordic walking), spotkań przy kawie, gier planszowych, organizowanie różnego rodzaju spotkań okolicznościowych (m.in. z okazji świąt, czy urodzin), spotkań biesiadnych.

Liczba odbiorców zadania – 40 osób. Kwota dotacji: **9 000,00 zł**, w tym: **4 500,00 zł** (od 1 stycznia do 30 czerwca 2023 r.) i **4 500,00 zł** (od 1 lipca do 31 grudnia 2023 r.).

10. Stowarzyszenie Wspólnie-Razem, z siedzibą w Katowicach przy ul. M. Kopernika 15 – „Integracja i aktywizacja osób starszych, w tym kombatanów i osób represjonowanych – wspieranie działań na rzecz integracji i uczestnictwa w życiu społecznym seniorów”. Celem zadania było wsparcie i aktywizacja katowickich seniorów, w tym w szczególności z os. Tysiąclecia. W ramach zadania przeprowadzonych zostało łącznie 28 spotkań, w trakcie których seniorzy mieli możliwość spotkania się z 13 specjalistami/gośćmi z różnych dziedzin (w tym m.in. po 1 spotkaniu z przedstawicielem: Centrum Ratownictwa Medycznego, kabaretu, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach, Narodowego Banku Polskiego, Narodowego Funduszu Zdrowia, Straży Pożarnej, Zakładu Ubezpieczeń Społecznych; po 2 spotkania z: kosmetyczką, naturoterapeutą, dzielnicowymi z os. Tysiąclecia; 6 spotkań, w trakcie których seniorzy ćwiczyli sprawność swojego umysłu, kilka warsztatów manualnych). Seniorzy wzięli również udział w 3 wycieczkach, tj. do Planetarium Śląskiego, Skansenu w Parku Śląskim oraz na Stadion Śląski.

Liczba odbiorców zadania – 50 osób. Kwota dotacji: **14 986,00 zł.**

11. Fundacja „Index do Przyszłości”, z siedzibą w Katowicach przy ul. Stawowej 5/7 – „Prowadzenie różnorodnych zajęć i warsztatów dla seniorów w ramach Klubu Seniora - Twierdza Seniora, w Katowicach, Ligocie-Panewnikach”. W ramach Klubu zrealizowana została szeroka gama spotkań, seminariów, warsztatów oraz innych zajęć odpowiadających na aktualne potrzeby seniorów, w tym m.in.: 10 zajęć w ramach Dnia nowoczesnych technologii (nauka obsługi komputera, Internetu i Facebooka), 20 zajęć w ramach Dnia kultury i kreatywności (zajęcia z rękodzieła, 4 wyjścia do instytucji kulturalnych lub miejsc kreatywnych), 25 zajęć w ramach Dnia zdrowia i bezpieczeństwa (pogadanki lub warsztaty dotyczące zdrowego trybu życia, diety seniora, bezpieczeństwa), 16 zajęć sportowych z trenerem, 4 zajęcia ze specjalistami w dziedzinie profilaktyki zdrowotnej (dietetykiem, podologiem, zielarzem, trenerem jogi), 13 zajęć w ramach Dnia integracji (zajęcia integracyjne w grupie lub spotkania z podopiecznymi Bezpiecznej Twierdzy), 1 impreza integracyjna z podopiecznymi Bezpiecznej Twierdzy – dziećmi i młodzieżą.

Liczba odbiorców zadania – 20 osób. Kwota dotacji: **15 000,00 zł.**

12. Stowarzyszenie Emerytów i Rencistów Związku Zawodowego Górników w Polsce KWK „Murcki-Staszic”, z siedzibą w Katowicach przy Placu Pod Lipami 1/3–3a – „Integracja i aktywizacja seniorów - Razem możemy więcej”. Zadanie polegało na organizacji cyklicznych, comiesięcznych spotkań integracyjnych dla seniorów, zorganizowane zostały także 3 jednodniowe wycieczki edukacyjno-integracyjne (do Zielonej, Olzy i Ustronia), oraz uroczyste spotkanie z okazji „Dnia Górnika”.

Liczba odbiorców zadania – 50 osób. Kwota dotacji: **5 000,00 zł.**

13. Fundacja Rozwoju Ekonomii Społecznej, z siedzibą w 2023 r. w Katowicach przy ul. Brynowskiej 16 – „Projekt „Zepsuło się? Nie działa? „Złota rączka” dla seniora”. Celem projektu było niezmiennie podniesienie oraz poprawa jakości życia poprzez zapewnienie seniorom dostępu do bezpłatnych usług w zakresie drobnych napraw domowych.

Z usług „Złotej rączki” mogli korzystać seniorzy, którzy ukończyli 65 rok życia (osoby samotne, gospodarstwa 2 osobowe), którym często trudno jest poradzić sobie z domowymi naprawami, a nie zawsze mogą liczyć na wsparcie bliskich osób.

Katalog napraw świadczonych w ramach usługi obejmował m.in.:

- a) wymianę/naprawę kranów w kuchni i łazience,
- b) udrażnianie zatkanych odpływów,
- c) naprawę nieszczelnych rur,
- d) naprawę spłuczki,
- e) montaż/wymianę deski sedesowej,
- f) podłączenie pralki/zmywarki,
- g) wymianę żarówki,
- h) naprawę/wymianę gniazdka elektrycznego,
- i) regulację/uszczelnienie drzwi i okien,
- j) naprawę klamek/zamków w drzwiach i oknach,
- k) naprawę listew przypodłogowych,
- l) inne drobne czynności naprawcze i montażowe, które zostaną zaakceptowane przez Realizatorów.

Projekt nie mógł obejmować:

- a) napraw, które powinny zostać wykonane na rzecz mieszkańca na podstawie umów ze wspólnotą mieszkaniową lub administracją,
- b) usług sprzątających (przypinanie firan/zasłon, mycie okien, odgrzybianie ścian itp.),
- c) usług wymagających specjalnych uprawnień (w tym naprawy związane z instalacją gazową) - osoba wykonująca usługę miała prawo odmówić jej wykonania ze względu na brak specjalnych uprawnień,
- d) kompleksowych usług remontowych (odmalowywania ścian, drzwi, kładzenia paneli, kładzenia gładzi itp.).

W ramach realizacji zadania został zakupiony przez Urząd Miasta Katowice samochód, który został przekazany na podstawie bezpłatnej umowy użyczenia Fundacji Rozwoju Ekonomii Społecznej wraz z niezbędnym wyposażeniem do napraw, w celu realizacji zadania. Samochód został specjalnie oznakowany w celu promocji zadania.

W ramach projektu „Złota rączka” zgłaszający usterkę senior mógł skorzystać z usługi maksymalnie raz w miesiącu (12 razy w roku). W wyjątkowych przypadkach możliwe było skorzystanie przez seniora z dodatkowej liczby usług, po analizie przypadku dokonanej przez pracownika Wydziału Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice.

Liczba odbiorców zadania – zrealizowano 997 napraw dla 572 seniorów. Kwota dotacji: **89 980,00 zł**, w tym: **44 990,00 zł** (od 1 stycznia do 30 czerwca 2023 r.) i **44 990,00 zł** (od 1 lipca do 31 grudnia 2023 r.).

14. Fundacja Atelier Spółdzielczości i Ekonomii Społecznej, z siedzibą w Katowicach przy ul. M. Gierlotki 8 – „Klub Seniora Fundacji ASES w 2023 r.”. W ramach projektu zrealizowano łącznie 60 godz. zajęć, w tym: gimnastyczne, filmowo-literackie, kulinarne, muzyczne, ogrodnicze, pielęgnacji dłoni i twarzy, rękodzielnicze.

Liczba odbiorców zadania – 30 osób. Kwota dotacji: **8 000,00 zł.**

15. Klub Seniorów Promyk, z siedzibą w Katowicach przy ul. J. Kilińskiego 17 – „Klub Seniorów Promyk”. Bezpośrednim efektem działań prowadzonych w ramach Klubu było zorganizowanie dla seniorów zajęć: gimnastycznych, aktywizujących (spotkań z wykładami na temat m.in. profilaktyki zdrowia, zdrowego odżywiania i zdrowego trybu życia, połączone z integracją przy poczęstunku i rozrywką w formie gier planszowych). Ponadto, dwukrotnie seniorzy mieli okazję spotkać się z dziećmi w przedszkolu.

Liczba odbiorców zadania – 10 osób. Kwota dotacji: **5 000,00 zł.**

16. Fundacja Prowitalni, z siedzibą w Katowicach przy ul. M. Radockiego 84/18 – „Klub Seniora Prowitalni na Asnyka”. Celem zadania była organizacja zajęć: nordic walking z elementami slow joggingu, Smovey. Ponadto, zorganizowane zostały także warsztaty kulinarne oraz warsztaty ze zdrowego snu.

Liczba odbiorców zadania – 27 osób. Kwota dotacji: **7 000,00 zł.**

17. Katowickie Stowarzyszenie Trzeźwości „Dwójka”, z siedzibą w Katowicach przy ul. ks. bpa H. Bednorza 22 – „Klub Seniora Nasz Czas”. W ramach zadania prowadzone były codzienne spotkania uczestników Klubu oraz osób im bliskich, w tym: zajęcia warsztatowe (plastyczne, rozwojowe itp.), wykłady i prelekcje, spotkania okazjonalne i integracyjne, akcja propagująca zdrowy tryb życia pn. „Codzienne szklanka soku”. Zorganizowano także 2 wycieczki turystyczno-krajoznawcze, tj. do Brzegu wraz ze zwiedzaniem zamku i parku oraz do Wisły-Jaworzynki. Odkonano się również wspólne wyjście na spacer po Dolinie Trzech Stawów, a także wyjścia do kina i teatru.

Liczba odbiorców zadania – 55 osób. Kwota dotacji: **16 840,00 zł.**

18. Fundacja Rozwoju Ekonomii Społecznej, z siedzibą w 2023 r. w Katowicach przy ul. Brynowskiej 16 – „Prowadzenie Klubu Seniora w dzielnicy Brynów – kontynuacja na rok 2023”. W ramach realizacji zadania seniorzy spotykali się 2 razy w tygodniu (po 3 godz.) przy kawie i herbacie. W trakcie tych zajęć mieli możliwość: samorealizacji i rozwoju własnych talentów i poznania nowych umiejętności, poznania pasjonatów i hobbystów, uczestniczenia w ciekawych zajęciach rozwijających ich manualnie, emocjonalnie, ruchowo, kulturowo, kulinarne.

Liczba odbiorców zadania – 20 osób. Kwota dotacji: **20 000,00 zł.**

19. Fundacja Rozwoju Ekonomii Społecznej, z siedzibą w 2023 r. w Katowicach przy ul. Brynowskiej 16 – „Prowadzenie Katowickiego Centrum Seniora - Klubu „Senior+” w roku 2023”. Celem realizacji zadania było prowadzenie Katowickiego Centrum Seniora – Klubu „Senior+” w roku 2023. W ramach zadania zrealizowano: imprezy okolicznościowe (m.in. z okazji Dnia Babci i Dziadka, Dnia Kobiet, Świąt Wielkanocnych, Dnia Seniora, Świąt Bożego Narodzenia), wyjścia do kina/teatru/filharmonii/NOSPR, prelekcje ze specjalistami (m.in. z dzielnicy, z przedstawicielem NBP), zajęcia jogi, warsztaty taneczne, zajęcia: kulinarne, muzyczne, manualne, psychoedukacyjne, zajęcia z grami planszowymi, wieczorki kinowe, sesja fotograficzna, a także zostały zorganizowane 3 wycieczki integracyjne.

Klub czynny był 5 dni w tygodniu po 8 godz. dziennie, w tym 3 razy w tygodniu od 8.00 do 16.00 oraz 2 razy w tygodniu od 10.00 do 18.00.

Liczba odbiorców zadania/miejsc – 18 osób. Kwota dotacji: **145 000,00 zł.**

20. Uczniowski Klub Sportowy Oktagon z siedzibą w Katowicach przy ul. Wiosny Ludów 22 – „Aktywny Senior z Oktagonem – II edycja”. W wyniku podjętych działań w ramach zadania przeprowadzone zostały 2 rodzaje szkoleń, tj. z zakresu pierwszej pomocy przedmedycznej z elementami zagrożeń epidemiologicznych, w tym zagrożeń SARS-CoV-2 oraz z zakresu szeroko rozumianego bezpieczeństwa seniora.

Liczba odbiorców zadania – 54 osób. Kwota dotacji: **5 000,00 zł.**

21. Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Społeczności Lokalnej „Mocni Razem” – „Dzielnicowa Akademia Seniora”. W ramach prowadzonych zajęć seniorzy mieli możliwość 40 spotkań integracyjno-edukacyjnych (każde po 1,5 godz.), 12 spotkań w Klubie Gracza (każde po 2 godz.), zostały zrealizowane również spacer z kijkami do nordic walking oraz seniorzy uczestniczyli w dwóch wycieczkach, tj. do Mosznej oraz do Ogrodu Botanicznego w Zabrze i Chudowie.

Liczba odbiorców zadania – 50 osób. Kwota dotacji: **15 000,00 zł.**

Zadania realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach:

1. Rozmowy edukacyjne z osobami starszymi podczas wizyt/rozmów telefonicznych o procesie starzenia się.

2. Prowadzenie przez Terenowy Punkt Pomocy Społecznej nr 8 grupy wsparcia pn. „Radość Życia – Wszystko Mogę”, którego głównym celem była poprawa sprawności funkcjonalnej i jakości życia osób starszych i niepełnosprawnych, zapewnienie im potrzeb towarzyskich, kulturalnych poprzez ich aktywizację w tworzeniu sposobów spędzania czasu wolnego.

Cel 2. Zmiana stylu życia w sferze zdrowia psychicznego, aktywności intelektualnej, odżywiania, rytmu dnia, rekreacji, higieny ciała i unikania zachowań ryzykownych pod względem zdrowotnym.

Zadania realizowane przez Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice:

1. Program profilaktyki dla osób trzeciego i czwartego wieku – etap podstawowy

Program profilaktyki dla osób trzeciego i czwartego wieku skierowany jest corocznie do mieszkańców Katowic, którzy w danym roku kalendarzowym kończą 60-64 lata oraz 75-79 lat oraz powyżej 85 lat. Mogą oni skorzystać z szeregu bezpłatnych badań, w tym m.in.: pomiaru poziomu glukozy we krwi, poziomu hemoglobiny glikowanej HbA1 czy poziomu TSH, badania sprawności pamięci, sprawności fizycznej, czy też wzroku i słuchu.

Wyniki badań były interpretowane przez lekarzy, którzy wystawiali ewentualne skierowania do dalszej diagnostyki w ramach powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego do poradni specjalistycznych (geriatrycznych, endokrynologicznych, neurologicznych, chirurgicznych, onkologicznych, schorzeń sutka, okulistycznych, foniatrycznych, diabetologicznych) lub leczenia w szpitalnych oddziałach specjalistycznych.

Mieszkańcy, u których stwierdzono niesprawność ruchową, otrzymali możliwość wzięcia udziału w zajęciach rehabilitacyjnych finansowanych przez miasto Katowice w ramach II etapu Programu. W 2023 r. realizatorami badań były następujące podmioty wybrane w otwartym konkursie ofert:

- NT Medical Sp. z o.o., z siedzibą w Katowicach przy ul. Boya Żeleńskiego 77 – umowa na kwotę: **2 200,00 zł**,
- Przychodnia NZOZ „Na Witosa” Sp. z o.o., w Katowicach przy ul. W. Witosa 21 - umowa na kwotę: **26 700,00 zł**,
- CenterMed Katowice 2 Sp. z o.o., z siedzibą w Katowicach przy ul. F. Bocheńskiego 38a – umowa na kwotę **15 000,00 zł**,
- Przychodnia AGMED Sp. z o.o., z siedzibą w Katowicach przy ul. G. Morcinka 15-17 – umowa na kwotę: **1 560,00 zł**.

Łącznie na realizację etapu podstawowego Programu w 2023 r. przeznaczono środki finansowe w wysokości: **45 460,00 zł**. W ramach zawartych umów badaniami profilaktycznymi w ramach etapu podstawowego objęto **232 osoby**.

2. Program profilaktyki dla osób trzeciego i czwartego wieku – etap rehabilitacyjny

Z etapu rehabilitacyjnego Programu mogli skorzystać mieszkańcy Katowic, którzy wzięli udział w etapie podstawowym, w którym stwierdzono u nich niesprawność ruchową. Przeprowadzono dla nich 16-godzinne cykle zajęć rehabilitacyjnych w grupach nie większych niż 10 osób. Łącznie objęto nimi 70 osób.

Realizatorami etapu rehabilitacyjnego były następujące podmioty wybrane w otwartym konkursie ofert:

- NT Medical Sp. z o. o., z siedzibą w Katowicach przy ul. Boya Żeleńskiego 77 – umowa na kwotę: **3 600,00 zł**,
- CenterMed Katowice 2 Sp. z o.o., z siedzibą w Katowicach przy ul. F. Bocheńskiego 38a - umowa na kwotę: **21 000,00 zł**.

Łącznie przeznaczono na ten cel kwotę: **24 600,00 zł**.

Program profilaktyki zachorowań na gripę „Słoneczna Jesień”

Grypa jest ostrą, bardzo zakaźną chorobą układu oddechowego, przebiega z gorączką, kaszlem i ogólnym osłabieniem. Zараżenie gripą następuje drogą kropelkową, choroba ta przenosi się z osoby na osobę. W pewnych sytuacjach może stanowić zagrożenie dla zdrowia, a nawet życia. Dane WHO wskazują, że grypa jest istotnym problemem zdrowotnym, choruje na nią na świecie ok. 5-25% populacji, umiera 500 000 do 1 000 000 osób rocznie. Większość zgonów dotyczy pacjentów w wieku powyżej 65 roku życia. Główną przyczyną zgonu z powodu zarażenia wirusem grypy nie jest sama choroba, ale występujące po niej powikłania. Do najczęstszych powikłań grypy należą: zapalenie płuc, zapalenie oskrzeli, zapalenie mięśni (w tym mięśnia sercowego), zapalenie spojówek, zapalenie ucha środkowego, ostra niewydolność nerek, zaostrzenie przebiegu astmy i POChP, nasilenie zmian otępiennych u osób starszych.

W obliczu ciągłego zagrożenia tą chorobą oraz licznymi groźnymi dla życia i zdrowia jej powikłaniami, celem jest szczepienie osób starszych, z osłabioną odpornością i schorzeniami przewlekłymi. Dlatego też miasto Katowice w trosce o zdrowie swoich mieszkańców od wielu lat finansuje szczepienia ochronne p/grypie dla osób w wieku powyżej 65 roku życia.

Realizatorami akcji szczepień p/grypie w 2023 r. było 14 podmiotów wykonujących działalność leczniczą, wybranych w drodze otwartego konkursu ofert, które realizowały Program w punktach szczepień na terenie różnych dzielnic Katowic. Rozpoczęcie akcji szczepień nastąpiło we wrześniu. Szczepieniami objęto łącznie **3 655 mieszkańców**, w tym 358 w domach pomocy społecznej i zakładach opiekuńczo-leczniczych na terenie Katowic oraz 2 w domu (osoby niepełnosprawne w stopniu znacznym). Łącznie na ten cel wydatkowano kwotę: **298 527,00 zł**.

4. Dzień Seniora – Panel edukacyjny o zdrowiu

Miasto Katowice jako członek międzynarodowej sieci Miast i Gmin Przyjaznych Starzeniu Światowej Organizacji Zdrowia we współpracy z Uniwersytetem Trzeciego Wieku działającym przy Uniwersytecie Śląskim zorganizowało w ramach obchodów Dnia Seniora panel edukacyjny o zdrowiu.

W panelu edukacyjnym, który odbył się w dniu 27 września 2023 r. na Wydziale Nauk Ścisłych Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach przy ul. Bankowej 14, udział wzięło ok. 50 osób. Przedstawiono trzy wykłady dla seniorów:

- *Zdrowie, w tym zdrowie seksualne w grupie 60+* (prof. dr hab. n. med. Violetta Skrzypulec-Plinta – specjalista z zakresu ginekologii i położnictwa, endokrynologii, seksuologii),
- *Jak pracuje Twoje serce?* (dr Agnieszka Storch-Uczciwek – fizjoterapeuta),
- *Jak dobrze się zestarzeć?* (dr n. med. Agnieszka Jabłeka – specjalista z zakresu geriatry i chorób wewnętrznych).

Wydatkowano na ten cel środki finansowe w wysokości: **1 000,00 zł**.

Zadania realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach:

1. Pracownicy socjalni informowali seniorów o funkcjonujących w dzielnicy Klubach Seniora, oraz o spotkaniach prowadzonych dla seniorów w Miejskich Domach Kultury, Bibliotekach Publicznych dotyczących prawidłowego żywienia, profilaktyki zdrowotnej.

2. Pracownicy socjalni informowali o możliwości skorzystania z „Programu profilaktyki dla osób trzeciego i czwartego wieku”, w ramach którego osoby zainteresowane mogły wykonać różne rodzaje badań dostępnych w ramach programu. Ponadto, informowali także o możliwości bezpłatnych szczepień, w tym: przeciw grypie i Covid-19.

3. Pracownicy socjalni przekazywali informacje dotyczące „Miejskiego systemu powiadamiania ratunkowego – Sygnał życia”, informowali seniorów o możliwości skorzystania z bezpłatnych form wsparcia w ramach NFZ.

4. Pracownicy w ramach współpracy ze środowiskiem lokalnym, organizacjami pozarządowymi, informowali o różnego typu wydarzeniach skierowanych do osób starszych.

5. Pracownicy Terenowych Punktów Pomocy Społecznej rozpowszechniali „Informator dla seniorów”.

6. Pracownicy socjalni informowali też seniorów o możliwości skorzystania z bezpłatnych usług placówki „VITA BENE” zapewniającej opiekę dzienną i całodobową dla osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym.

7. W ramach programu pn. „Radość Życia – Wszystko Mogę”, seniorzy mieli możliwość inicjowania i wspierania rekreacji ruchowej poprzez wspólne wyjścia na spacerzy przy użyciu kijków nordic walking do: Parku Kościuszki, Parku Zadole, Rybaczówki na Giszowcu, na Dolinę „Trzech Stawów”. Ponadto, dużym zainteresowaniem cieszyły się zajęcia z rehabilitantem, które odbywały się raz lub dwa razy w miesiącu na sali lub w plenerze. Ćwiczenia miały na celu poprawę ich samopoczucia i jak najdłuższe samodzielne funkcjonowanie.

Spotkania uczestników grupy pn. „Radość Życia – Wszystko Mogę” miały na celu zapewnienie potrzeb towarzyskich i kulturalnych seniorom, poprzez możliwość wspólnego spędzania czasu wolnego w towarzystwie innych osób w podobnym wieku, o podobnych problemach, niepełnosprawności, czy chorób.

Cel 3. Poprawa kondycji fizycznej i zwiększenie aktywności fizycznej seniorów.

Zadania realizowane przez Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice:

1. W 2023 r. kontynuowana była realizacja zadania pn. „Sport dla Seniorów”, która rozpoczęła się w czerwcu 2018 r. Realizowane projekty spotkały się z bardzo dużym zainteresowaniem seniorów:

- 1) **Akademicki Związek Sportowy Uniwersytetu Śląskiego, z siedzibą w Katowicach przy ul. Bankowej 12 – „Sportowy Uniwersytet Seniora”.** Realizacja zadania polegała na aktywizacji osób w wieku 60+, poprzez zorganizowanie różnorodnych zajęć sportowych, integracyjnych oraz promujących zdrowy styl życia.

Rezultatem realizacji zadania była poprawa sprawności ogólnej seniorów, podniesienie ich kondycji fizycznej i ukształtowanie takiego systemu postaw, które pozwolą w przyszłości na samodzielne podejmowanie różnorodnych form aktywności. Zajęcia były bezpłatne i odbywały się w obiektach sportowych na terenie całych Katowic

Realizowane dyscypliny sportowe to: aqua aerobik, taniec, pływanie, badminton, joga, gimnastyka, pilates, tenis stołowy, zdrowe plecy, fitball.

Akademicki Związek Sportowy prowadził stronę internetową dedykowaną wyłącznie temu projektowi, na której na bieżąco zamieszczane były informacje dotyczące projektu, wszelkie zmiany harmonogramu, czy komunikaty o konkretnych zajęciach, a także poprzez ww. stronę przekazywano na bieżąco seniorom informacje dotyczące działań realizowanych przez miasto Katowice.

Łącznie przeprowadzonych zostało 1 143 zajęć sportowych.

Liczba odbiorców zadania – 1 050 osób. Kwota dotacji: **196 000,00 zł**, w tym: **98 000,00 zł** (od 1 stycznia do 30 czerwca 2023 r.) i **98 000,00 zł** (od 1 lipca do 31 grudnia 2023 r.).

- 2) **Katowickie Stowarzyszenie Tenisowe Akademia Tenisa Katarzyny Pyka, z siedzibą w Katowicach przy ul. Chorzowskiej 73a – „Integracja i aktywizacja osób starszych, w tym kombatantów i osób represjonowanych poprzez wspieranie działań na rzecz integracji i zwiększenia uczestnictwa w życiu społecznym seniorów”.** Zadanie polegało na przeprowadzeniu zajęć tenisowych, ogólnorozwojowych (cardio tenis) na rzecz osób starszych na kortach tenisowych MOSiR Katowice. Zajęcia odbywały się w grupach 4-8 osobowych.

Liczba odbiorców zadania – 29 osób. Kwota dotacji: **6 000,00 zł**.

- 3) **Fundacja „Bażantowo”, z siedzibą w Katowicach przy ul. Z. Hierowskiego 2 – „Zdrowy i aktywny senior”.** Program miał na celu przeciwdziałanie osamotnieniu i marginalizacji osób starszych poprzez aktywne ich uczestnictwo w zajęciach sportowych. Program sprzyjał także integracji społecznej wśród samych seniorów oraz seniorów z innymi grupami wiekowymi poprzez wspólne korzystanie z infrastruktury sportowej. Cele zdrowotne programu osiągnięte zostały poprzez:

- ćwiczenia ogólnorozwojowe na salkach fitness (profilaktyka urazów, osteoporozy),
- ćwiczenia w basenie (profilaktyka chorób stawów),
- taniec (profilaktyka chorób serca, cukrzycy, otyłości),

- joga (profilaktyka upadków, poprawa kondycji i równowagi),
- pilates,
- ćwiczenia oddechowe,
- inhalacje jodowe w tężni solankowej.

Liczba odbiorców zadania – 128 osób. Kwota dotacji: **62 000,00 zł.**

Zadania realizowane przez Wydział Edukacji i Sportu Urzędu Miasta Katowice:

1. Dotacja udzielona dla **Śląskiego Związku Tenisowego** na realizację zadania publicznego pt.: „Organizacja imprez sportowych i turystycznych od dnia podpisania umowy do 31 grudnia 2023 r.” – „XXXII Międzynarodowy Turniej Tenisowy Senior Katowice CUP 2023 MT200 Katowice”, który odbył się w terminie od 29 lipca do 2 sierpnia 2023 r., a dotacja została rozliczona w wysokości **2 000,00 zł.** W Turnieju wzięło udział 66 zawodników i zawodniczek. Dodatkowo miasto Katowice na powyższą imprezę opłaciło obsługę sędziowską w wysokości: **840,00 zł**, oraz zakupiło nagrody w wysokości: **2 160,00 zł.**

2. Wsparcie miasta Katowice podczas **XV Międzynarodowej Olimpiady Sportowej Uniwersytetu Ekonomicznego Trzeciego Wieku**, która odbyła się 16 września 2023 r. w Łazach. Miasto Katowice partycypowało w kosztach transportu, który wyniósł: **1 500,00 zł.** W olimpiadzie udział wzięło **8 seniorów** – reprezentantów Uniwersytetu Trzeciego Wieku, którzy startowali w następujących dyscyplinach: pływanie, strzelectwo, bieg na 60 m, oraz turniej Boule. Łączna liczba osób wraz z opiekunami i kibicami z Uniwersytetu Ekonomicznego to 32 osoby.

Zadania realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach:

1. Pracownicy socjalni informowali seniorów o ofercie Dziennych Domów Pomocy Społecznej i popołudniowych klubów społecznościowych działających na terenie Katowic oraz zachęcali do skorzystania z niej.

2. Ponadto, pracownicy socjalni informowali seniorów o funkcjonujących w dzielnicy Klubach Seniora, zajęciach prowadzonych dla seniorów w Miejskich Domach Kultury.

3. W ramach działań na rzecz aktywizacji osób w wieku senioralnym w Katowicach w 2023 r. zrealizowano 42 spotkania w ramach klubu społecznościowego pn. „Senior w ruchu”, w tym: zumba dla seniora, nordic walking z instruktorem, wyjście na kręgle, senioralne wycieczki rowerowe np. na Trzy Stawy do Parku Śląskiego i na Nikiszowiec.

4. W ramach zadania IX edycji Budżetu Obywatelskiego dla mieszkańców dzielnicy Piotrowice i Ochojec pn. „Aktywny Senior 55+ i jego środowisko lokalne”, współfinansowanego ze środków budżetu miasta Katowice, zrealizowano: zajęcia „Gimnastyka z elementami stretchingu” w wymiarze 33 godz., nordic walking w wymiarze 28 godz., „Zdrowy kręgosłup” w wymiarze 32 godz., „Pilates” w wymiarze 32 godz., zajęcia gimnastyki ogólnoustrojowej w wymiarze 14 godz., zajęcia „Joga” w wymiarze 32 godz., zajęcia „Zumba” w wymiarze 40 godz.

Cel 4. Dostosowanie usług społecznych do potrzeb oraz możliwości osób starszych.

Zadania realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach:

1. Pracownicy socjalni informowali o możliwości skorzystania przez niepełnosprawnych seniorów z usługi transportowej dla mieszkańców Katowic, ofercie Dziennych Domów Pomocy Społecznej i popołudniowych klubów społecznościowych oraz zachęcali do skorzystania z tej oferty.

2. Pracownicy socjalni przekazywali informacje dotyczące „Miejskiego systemu powiadamiania ratunkowego – Sygnał życia”, tłumaczyli w jaki sposób wezwać pomoc za pomocą telefonu komórkowego.

3. Pracownicy socjalni informowali seniorów o funkcjonujących w dzielnicy Klubach Seniora, zajęciach prowadzonych dla seniorów w Miejskich Domach Kultury.

4. Przedstawiciele Terenowych Punktów Pomocy Społecznej w ramach działań adresowanych przez miasto do seniorów uczestniczyli w wydarzeniach takich jak: biesiady dla seniorów oraz w wycieczkach do Ostrawy. Podczas tych wydarzeń, informowali o możliwości skorzystania z różnych form wsparcia oferowanych zarówno przez miasto Katowice, jak i Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach.

5. Pracownicy socjalni zgłaszali niepełnosprawnych seniorów do objęcia usługą asystenta osoby niepełnosprawnej oraz do objęcia pomocą przez wolontariuszy.

6. Pracownicy socjalni uczyli również seniorów podstawowej obsługi telefonu komórkowego – odbierania połączeń, wybierania numerów do członków rodziny, przyjaciół, przychodni itp. a także pomagali w wejściu na portale społecznościowe, gdzie mogli zobaczyć zdjęcia dawno niewidzianych członków rodziny.

7. W ramach programu pn. „Radość Życia – Wszystko Mogę” wszystkie działania nakierowane były na poprawę jakości życia seniorów oraz ich sprawności funkcjonalnej w postaci realizowania potrzeb towarzyskich i kulturalnych.

8. W ramach działań na rzecz aktywizacji osób w wieku senioralnym w Katowicach w 2023 r. zrealizowano: społecznościowe śniadania na trawie pn. „Podziel się dobrem”, senioralne spotkania wielkanocne w dzielnicach, senioralne wyjścia do kina, poranki i wieczory planszówkowe, spacer botaniczny w Parku Kościuszki, wyjścia na koncert do Akademii Muzycznej, wyjścia do muzeów, w tym: Muzeum Historii Katowic i Muzeum Śląskiego, wycieczkę z przewodnikiem na Nikiszowiec, senioralny rajd górski na Halę Boraczą, senioralne „Grzybobranie na Jurze”.

9. W ramach zadania IX edycji Budżetu Obywatelskiego dla mieszkańców dzielnicy Piotrowice i Ochojec pn. „Aktywny Senior 55+ i jego środowisko lokalne”, współfinansowanego ze środków budżetu miasta Katowice, zrealizowano: piknik integracyjny pn. „Pożegnanie lata”, „Dzień Seniora – Senioralia”, andrzejkowe biesiadowanie przy muzyce, spotkanie międzypokoleniowe „Mikołajki”, 5 wyjazdów turystyczno-krajoznawczych, w tym do: Łodzi, Planetarium w Parku Śląskim, Częstochowy oraz do Term Chochołowskich, 15 warsztatów tematycznych (tanecznych, kosmetycznych, kulinarnych, modowych, zdrowotnych, ekologicznych, rękodzielniczych), 24 godz. zajęć komputerowych, 32 godz. zajęć nauki języka angielskiego, 10 wyjść kulturalnych do kina.

Zadania realizowane przez Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach:

„Inkubator Zawodowej Aktywizacji Seniora” w ramach tzw. Srebrnej Gospodarki

W roku 2023 Powiatowy Urząd Pracy realizował zadania w ramach Inkubatora Zawodowej Aktywizacji Seniora. Oferta Inkubatora była skierowana do mieszkańców Katowic - kobiet 60+ oraz mężczyzn 65+.

Inkubator Zawodowej Aktywizacji Seniora oferował seniorom:

- wsparcie doradców zawodowych w powrocie na rynek pracy,
- usługi doradcze dla seniorów w zakresie poszukiwania pracy,
- sporządzanie dokumentów aplikacyjnych,
- pomoc doradców zawodowych w zakresie przygotowania do rozmów kwalifikacyjnych,
- pomoc doradców zawodowych w rozpoznaniu predyspozycji zawodowych.

Ponadto, doradcy zawodowi aktywnie włączali się w bieżące inicjatywy dotyczące seniorów takie jak: Dzień Seniora w Katowicach, konferencje i spotkania dotyczące seniorów m.in. „Katowice dla seniora i seniorki”.

Cel 5. Zapewnienie odpowiedniej opieki nad osobami o ograniczonej samodzielności poprzez rozwój usług opiekuńczych.

Zadania realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach:

1. Pracownicy socjalni oferowali osobom starszym, niepełnosprawnym, niezaradnym życiowo usługi opiekuńcze, które obejmowały: pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości - zapewnienie kontaktów z otoczeniem oraz specjalistyczne usługi opiekuńcze dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności.

W ramach współpracy z Klubami Seniora i parafiami pracownicy informowali o ww. formach wsparcia. Ponadto, informowali o usługach w ramach opieki wytechnieniowej, usłudze asystenta osoby niepełnosprawnej oraz możliwości wsparcia w osobie wolontariusza.

2. Pracownicy socjalni informowali seniorów o możliwości skorzystania z bezpłatnej pomocy realizowanej w ramach NFZ.

3. Pracownicy socjalni informowali o ofercie Dziennych Domów Pomocy Społecznej i popołudniowych klubów społecznościowych oraz zachęcali do skorzystania z tej oferty.

4. Pracownicy socjalni na bieżąco reagowali na zgłoszenia dotyczące objęcia osób starszych i niepełnosprawnych odpowiednią pomocą usługową oraz monitorowali sprawowanie usług przez opiekunki. Celem zapewnienia adekwatnej pomocy współpracowali z członkami rodzin, lekarzami, pielęgniarkami i sąsiadami.

Cel 6. Stworzenie systemów wsparcia dla opiekunów nieformalnych, w szczególności na poziomie lokalnym.

Zadania realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach:

Pracownicy socjalni informowali o możliwości skorzystania z usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych, usług sąsiedzkich, usług w ramach opieki wytnieniowej, usług Dziennych Domów Pomocy Społecznej, popołudniowych klubów społecznościowych, mieszkań chronionych wspieranych/mieszkań wspomaganych, Środowiskowych Domów Samopomocy, Domów Pomocy Społecznej, Rodzinnego Domu Pomocy, pomocy w formie posiłku wraz z dowozem do miejsca zamieszkania.

Cel 7. Zapewnienie bezpieczeństwa osób starszych i przeciwdziałanie stosowanym wobec nich nadużyciom.

Zadania realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach:

1. W czasie wizyt u osób starszych, podczas rozmów telefonicznych, pracownicy socjalni ostrzegali przed pojawiającymi się zagrożeniami dla seniorów związanymi z wyłudzeniami na tzw. „wnuczka”, „gazownika”, „kuriera”, „pracownika socjalnego” itp., kradzieżami, udostępnianiem danych osobowych, wyłudzeniem kredytów itp. Pracownicy socjalni w ramach edukacji uczulali osoby starsze, aby w sytuacji powzięcia podejrzenia, że mogą stać się ofiarą przestępcy kontaktowali się z rodziną, czy pracownikiem socjalnym lub informowali Policję. Ponadto, pracownicy socjalni podczas spotkań z seniorami przekazywali informacje od dzielnicowych, w jaki sposób zabezpieczyć się przed oszustwem.

2. Udostępniano informacje o projekcie pn. „Niebieski Parasol - program ochrony przed przemocą dla osób starszych i niepełnosprawnych” realizowany w ramach programu pn. „Sprawiedliwość”.

3. W trakcie programu pn. „Radość Życia – Wszystko Mogę” były prowadzone zajęcia, mające na celu zapewnienie bezpieczeństwa seniorom w postaci omówienia nowej metody wyłudzenia pieniędzy na „Covid”. Zapoznano seniorów z Programem z Funduszy Norweskich pn. „Niebieski Parasol” czyli o możliwościach skorzystania z pomocy w przypadku doznawania przemocy. Poinformowano również o możliwości uzyskania wsparcia i fachowej pomocy przy pojawieniu się wspomnianego wyżej problemu.

4. W ramach działań na rzecz aktywizacji osób w wieku senioralnym w 2023 r. zrealizowano: cykl spotkań z policjantami dotyczący bezpieczeństwa w wymiarze 6 godz., cykl zajęć pn. „Samoobrona dla Seniora” – Krav Maga w wymiarze 8 godz.

Cel 8. Rozwój oferty edukacyjnej dla osób starszych w obszarach zgodnych z potrzebami.

Zadania realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach:

1. Pracownicy socjalni informowali o możliwości skorzystania z „Programu profilaktyki dla osób trzeciego i czwartego wieku”, w ramach którego osoby zainteresowane mogły wykonać różne rodzaje badań dostępnych w ramach programu wraz z interpretacją uzyskanych wyników oraz skierowaniem do dalszej diagnostyki w ramach powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego.

2. W ramach Programu UNICEF w maju 2023 r. odbyło się spotkanie dla grupy senioralnej prowadzone przez osobę z doświadczeniem uchodźczym z Ukrainy. W spotkaniu wzięło udział 16 osób. Seniorzy zapoznawali się z kuchnią ukraińską wspólnie przygotowując pierogi.

3. W ramach działań na rzecz aktywizacji osób w wieku senioralnym w Katowicach w 2023 r. zrealizowano: spotkania kulinarne z kuchnią ukraińską, zajęcia rękodzielnicze, spotkania świąteczne, zajęcia kreatywne, warsztaty ogrodnicze, warsztaty kreatywne prowadzone przez seniorów dla seniorów.

4. W ramach zadania IX edycji Budżetu Obywatelskiego dla mieszkańców dzielnicy Piotrowice i Ochojec pn. „Aktywny Senior 55+ i jego środowisko lokalne”, współfinansowanego ze środków budżetu miasta Katowice, zrealizowano: 15 warsztatów tematycznych (taneczne, kosmetyczne, kulinarne, modowe, zdrowotne, ekologiczne, rękodzielnicze), 24 godz. zajęć komputerowych, 32 godz. zajęć nauki języka angielskiego.

Cel 9. Upowszechnianie edukacji obywatelskiej.

Zadania realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach:

1. Pracownicy socjalni byli w kontakcie z Klubami Seniora, parafiami, przychodniami, Miejskimi Domami Kultury.

2. Działania placówek wsparcia dziennego Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach na rzecz seniorów:

- Przygotowanie przez dzieci uczęszczające do Świetlicy Specjalistycznej nr 1, 4 i 5 oraz młodzież ze Specjalistycznego Klubu Młodzieżowego nr 1 laurek i upominków z okazji Dnia Babci i Dnia Dziadka dla swoich babć i dziadków.
- Złożenie życzeń z okazji Dnia Babci i Dnia Dziadka poprzez konto na portalu społecznościowym Świetlicy Specjalistycznej nr 1 i Specjalistycznego Klubu Młodzieżowego nr 1 wszystkim babciom i dziadkom.
- Impreza okolicznościowa z okazji Dnia Babci i Dnia Dziadka dla seniorów z rodzin wychowanków Świetlicy Specjalistycznej nr 2. Wychowankowie zaprosili do placówki swoje babcie i dziadków i z pomocą wychowawców przygotowali występy artystyczne, laurki, upominki oraz w ramach kulinarnych zajęć terapii zajęciowej - poczęstunek. W imprezie wzięło udział 12 seniorów.
- Wsparcie przez Świetlicę Specjalistyczną nr 2 organizacji okolicznościowego spotkania z okazji Dnia Hutnika dla emerytowanych pracowników zrzeszonych w ramach związku zawodowego przy Hucie Metali Nieżelaznych działającej na terenie Katowic-Szopienic. W celu organizacji spotkania udostępniono zaplecze kuchenne świetlicy, emerytom złożono życzenia.
- Wsparcie przez Świetlicę Specjalistyczną nr 2 organizacji spotkania wigilijnego dla emerytowanych pracowników zrzeszonych w ramach związku zawodowego przy Hucie Metali Nieżelaznych działającej na terenie Katowic-Szopienic. W celu organizacji spotkania udostępniono zaplecze kuchenne świetlicy, wychowawcy wraz z wychowankami przygotowali choinkę, ozdoby i dekoracje świąteczne w sali, w której odbywało się spotkanie. Seniorom złożono życzenia oraz poczęstowano piernikami. Pierniki przygotowane zostały wraz dziećmi w trakcie zajęć.
- Spartakiady Sportowe: „Zimowa” (19 stycznia 2023 r.) oraz „Letnia” (30 sierpnia 2023 r.), w trakcie których dzieci ze Świetlicy Specjalistycznej nr 3 i seniorzy uczęszczający do Dziennego Domu Pomocy Społecznej nr 7, w grupach mieszanych, rywalizowali ze sobą w zabawach i konkurencjach quizowo-sportowych.
- Przygotowanie przez dzieci uczęszczające do Świetlicy Specjalistycznej nr 4 laurek dla seniorów z Dziennego Domu Pomocy Społecznej nr 5 z okazji Dnia Babci i Dnia Dziadka.
- Walentynki z seniorami – wychowankowie Świetlicy Specjalistycznej nr 4 przygotowali wierszyki, życzenia oraz słodki poczęstunek, którym obdarowali seniorów.
- Przygotowywanie kartek z życzeniami świątecznymi oraz rękodzieła z okazji Świąt Wielkanocnych dla pensjonariuszy Dziennego Domu Pomocy Społecznej nr 5 przez wychowanków Świetlicy Specjalistycznej nr 4.
- Wspólne zajęcia integracyjne, grill, gry i zabawy zorganizowane przez Świetlicę Specjalistyczną nr 4 z Dziennym Domem Pomocy Społecznej nr 5.
- Zajęcia kreatywne „Sznurkowe love” zorganizowane przez Świetlicę Specjalistyczną nr 4 dla seniorów z Dziennego Domu Pomocy Społecznej nr 5.
- Wspólne zakończenie wakacji, grill i zabawa plenerowa zorganizowana przez Świetlicę Specjalistycznej nr 4 dla seniorów z Dziennego Domu Pomocy Społecznej nr 5.

- Przygotowanie przez dzieci uczęszczające do Świetlicy Specjalistycznej nr 4 kartek z okazji Świąt Bożego Narodzenia dla seniorów z Dziennego Domu Pomocy Społecznej nr 5. Podczas zajęć z wychowawcami wychowankowie upiekli i udekorowali pierniczki, które zostały przekazane seniorom.
- Przygotowywanie upominków z okazji Dnia Babci i Dnia Dziadka dla pensjonariuszy Dziennego Domu Pomocy Społecznej nr 1 przez dzieci ze Świetlicy Specjalistycznej nr 5. Upominki przekazano przedstawicielom placówki.
- Przygotowywanie kartki z życzeniami świątecznymi oraz upominku z okazji Świąt Wielkanocnych dla pensjonariuszy Dziennego Domu Pomocy Społecznej nr 1 przez wychowanków Świetlicy Specjalistycznej nr 5 oraz Specjalistycznego Klubu Młodzieżowego nr 3. Kartki i upominki przekazano przedstawicielom placówki.
- Przygotowywanie kartki z życzeniami świątecznymi oraz upominku z okazji Świąt Bożego Narodzenia dla pensjonariuszy Dziennego Domu Pomocy Społecznej nr 1 przez wychowanków Świetlicy Specjalistycznej nr 5 oraz Specjalistycznego Klubu Młodzieżowego nr 3. Kartki i upominki przekazano przedstawicielom placówki.
- Przygotowywanie przez młodzież ze Specjalistycznego Klubu Młodzieżowego nr 2 kartki z życzeniami świątecznymi oraz upominku z okazji Świąt Wielkanocnych, a następnie Bożego Narodzenia dla podopiecznych Schroniska dla Bezdomnych Mężczyzn, które zostały przekazane przedstawicielom placówki.

Cel 10. Upowszechnianie edukacji w zakresie nowych technologii.

Zadania realizowane przez Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice:

1. **„Aktywny Senior pełen pasji – edycja 2023” w Śląskim Oddziale Fundacji Polskich Kawalerów Maltańskich w Warszawie, Pomoc Maltańska, oddział w Katowicach, przy ul. Wita Stwosza 41.** Celem zadania była aktywizacja osób starszych 60+, w tym przeciwdziałanie ich wykluczeniu cyfrowemu poprzez zorganizowanie cyklu warsztatów z nowoczesnych technologii. Dodatkowo, w ramach zadania seniorzy uczestniczyli także w warsztatach z pomocy przedmedycznej, warsztatach wizerunku, warsztatach muzycznych, zajęciach rękodzieła. Ponadto, seniorzy uczestniczyli w dwóch wycieczkach, tj. do Brennej oraz do Gliwic z rejsem po Kanale Gliwickim.

W projekcie udział wzięły 52 osoby. Kwota dotacji: **8 000,00 zł.**

2. **Śląskie Centrum Edukacji i Rehabilitacji „Arteria”, z siedzibą w Katowicach przy ul. Francuskiej 29 – „Silver Sila – edycja 2023”** - realizacja zadania polegała na organizacji warsztatów komputerowych, mających na celu podniesie poziom kompetencji seniorów w obszarze nowych technologii oraz warsztatów jogi, których celem było podniesienie sprawności fizycznej osób starszych.

Liczba odbiorców zadania – 20 osób. Kwota dotacji: **17 000,00 zł.**

3. Punkty Cyfrowego Wsparcia Seniorów

Odpowiadając na potrzeby katowickich seniorów w zakresie nabycia, czy też uzupełnienia wiedzy z nowych technologii w listopadzie 2023 r. uruchomione zostały w Katowicach Punkty Cyfrowego Wsparcia Seniorów. Realizacja projektu zakładała bezpłatne warsztaty z obsługi smartfona. W czasie 3-godzinnych zajęć przy kawie i ciastku seniorzy dowiadywali się jak m.in. obsługiwać smartfon, napisać SMS lub e-maila, wysłać zdjęcia do swoich bliskich, zaoszczędzić na zakupach i wiele innych przydatnych funkcjonalności. Gwarantowane były małe grupy uczestników oraz na czas szkolenia każdy senior miał zapewniony smartfon zakupiony przez miasto Katowice. Realizacja projektu była prowadzona na zlecenie miasta Katowice przez Fundację Klub KONTRA, która zapewniała trenerów posiadających doświadczenie w realizacji prowadzenia szkoleń w obszarze IT. Szkolenia odbywały się m.in. w: Miejskich Domach Kultury, Dziennych Domach Pomocy Społecznej, Społecznym Ministerstwie ds. Samotności, czy też w Centrum Organizacji Pozarządowych oraz w Urzędzie Miasta Katowice.

W 2023 r. zostało zorganizowanych 90 3-godzinnych szkoleń, w których wzięło udział łącznie **268 osób** – katowickich seniorów. Szkolenia odbywały się w 14 punktach:

1. Społecznym Ministerstwie ds. Samotności, przy ul. Mikołowskiej 44.
2. Urzędzie Miasta Katowice, przy ul. Młyńskiej 4.

3. Katowickim Centrum Seniora – Klubie „Senior+”, przy ul. J. Słowackiego 27.
4. Centrum Organizacji Pozarządowych, ul. Wita Stwosza 7
5. Miejskim Domu Kultury „Kostuchna”, przy ul. T. Boya Żeleńskiego 83.
6. Miejskim Domu Kultury „Podlesie”, przy ul. Sołtysiej 25.
7. Miejskim Domu Kultury „Murcki”, przy ul. P. Kołodzieja 42.
8. Dziennym Domu Pomocy Społecznej, przy ul. M. Oblatów 24.
9. Dziennym Domu Pomocy Społecznej, przy ul. Świdnickiej 35a.
10. Dziennym Domu Pomocy Społecznej, przy ul. B. Czecha 2.
11. Miejskim Domu Kultury „Koszutka”, fili „Dąb”, przy ul. Krzyżowej 1.
12. Miejskim Domu Kultury „Bogucice”, przy ul. L. Markiefki 44a.
13. Miejskim Domu Kultury „Zawodzie”, przy ul. K. Marcinkowskiego 13a.
14. Młodzieżowym Domu Kultury, przy ul. Tysiąclecia 5.

Cel 11. Rozwój aktywności obywatelskiej osób starszych.

Zadania realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach:

1. W ramach działań na rzecz aktywizacji osób w wieku senioralnym w 2023 r. zrealizowano cykl edukacyjny nowych technologii pn. „Senior ze smartfonem na ty!” w wymiarze 10 godz.
2. W ramach zadania IX edycji Budżetu Obywatelskiego dla mieszkańców dzielnicy Piotrowice i Ochojec pn. „Aktywny Senior 55+ i jego środowisko lokalne”, współfinansowanego ze środków budżetu miasta Katowice, zrealizowano cykl zajęć komputerowych w wymiarze 24 godz.
3. W ramach działań na rzecz aktywizacji osób w wieku senioralnym 2023 r. zrealizowano: akcję tworzenia kartek świątecznych dla Hospicjum św. Franciszka, akcję w katowickim Schronisku pn. „Daj pieskowi pobiegać” połączona ze zbiórką karmy i kocy, akcję w Miejskim Przedszkolu nr 22 w Katowicach pn. „Seniorzy czytają przedszkolakom”, społecznościowe śniadania na trawie pn. „Podziel się dobrem” w Bogucicach, na Wełnowcu, w Parku Kościuszki.

II. NOWE ZADANIA REALIZOWANE PRZEZ MIASTO KATOWICE NA RZECZ SENIORÓW ORAZ KONTYNUACJA DOTYCHCZASOWYCH

Zadania realizowane przez Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice:

1. W 2023 r. kontynuowany był projekt pn. „**Srebrny Telefon dla Katowickich Seniorów**”, dzięki któremu można było uzyskać informacje na temat możliwości wsparcia osób starszych oraz realizowanych programów na terenie Katowic.

„Srebrny Telefon dla Seniora” działał w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Katowicach codziennie w godzinach od 7.30 do 15.30.

Dzwoniąc można było uzyskać zarówno odpowiedzi na pytania dotyczące wszelkich form wsparcia finansowego, ale i także niepieniężnego dla osób w wieku senioralnym.

Ponadto, seniorzy mieli możliwość skorzystania z usług „**Telefonu zaufania dla katowickich seniorów**”, który był obsługiwany przez seniorki – wolontariuszki, od poniedziałku do piątku w godzinach od 17.00 do 20.00. Z telefonu mogli skorzystać seniorzy, którzy czuli się osamotnieni i chcieli porozmawiać z życzliwą osobą w podobnym wieku.

2. W związku ze stałym rozwojem polityki senioralnej, w 2019 r. Prezydent Katowic Pan Marcin Krupa powołał **Pełnomocnika ds. seniorów miasta Katowice – Panią Helenę Hrapkiewicz**. W 2023 r. Pani Pełnomocnik realizowała następujące zadania:

- brała udział w I Noworocznej Gali Rady Seniorów Miasta Katowice,
- brała udział w debacie międzypokoleniowej nt. zdrowia psychicznego pn. „Sosnowiec łączy i wspiera”,

- brała udział w spotkaniu konsultacyjnym organizowanym w Krakowie na temat wytycznych Światowej Organizacji Zdrowia dla krajowych programów Miast i Społeczności Przyjaznym Osobom Starszym oraz przygotowała pisemną informację z tego spotkania,
- brała udział w comiesięcznych spotkaniach on-line Krajowego Programu dla Miast i Społeczności Przyjaznych Osobom Starszym (AFCC) oraz przygotowywała na spotkania informacje o działaniach na rzecz osób starszych realizowanych w mieście Katowice,
- jako przedstawiciel seniorów brała udział w Festiwalu Nauki pn. „Jakie ma być Europejskie Miasto Nauki Katowice 2024”. Dyskusja na scenie głównej,
- brała udział w organizacji wydarzenia pn. „Dzień Seniora – Zdrowie osób starszych” organizowanego na Uniwersytecie Śląskim,
- brała udział w II Śląskiej Konferencji Senioralnej pt. „Dialog dla zdrowia – dobrostan psychiczny osób starszych” w Łaziskach Górnych,
- brała udział w spotkaniu dyskusyjnym pn. „Katowice dla Seniorki i Seniora” w katowickim Centrum Organizacji Pozarządowych,
- brała udział w uroczystościach na katowickim Rynku z okazji Dnia Seniora, a następnie w Pikniku na Skwerze Seniorów organizowanym przez Katowicką Radę Seniorów z okazji Dnia Seniora,
- brała udział w spotkaniu Śląskiego Stowarzyszenia Alzheimerowskiego na temat chorób otępiennych wśród osób starszych w Katowicach,
- brała udział w spotkaniu władz miasta Katowice z liderami prowadzącymi nieformalne Kluby Seniora w celu przedstawienia planu działań Katowic na rzecz seniorów w ostatnim kwartale 2023 r.,
- brała udział w pracach komisji konkursowych opiniujących oferty złożone na realizację zadań senioralnych,
- brała udział w 3-dniowych warsztatach w Ustroniu na temat zadań Rad Seniorów w mieście, organizowanych przez Stowarzyszenie „MOST” z udziałem Rad Seniorów z Katowic, Mysłowic i Zabrze,
- brała udział w uroczystej sesji Rady Seniorów Miasta Katowice z udziałem Prezydentów Katowic oraz Mysłowic, a także przedstawicielami Rady Miasta Mysłowic i Zabrze,
- brała udział w spotkaniu z prezesem Stowarzyszenia Mali Bracia Ubogich na temat działania tej organizacji na rzecz seniorów,
- brała udział w otwarciu wystawy fotograficznej seniorów pn. „Okiem smartfona na industrialną przyrodę”,
- brała udział w miejskich senioriadach,
- brała udział w wycieczkach seniorów do miasta partnerskiego Ostrawy.

Ponadto, Pełnomocnik ds. seniorów wystąpiła z następującymi wykładami:

- „Aktywność i zaangażowanie seniorów jako jeden z czynników przeciwdziałania przemocy” w trakcie seminarium pn. „Niebieski parasol – czyli rzecz o ochronie przed przemocą osób starszych i osób z niepełnosprawnością” organizowanym przez Ośrodek Interwencji Kryzysowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach,
- „Partycypacja seniorów jako element polityki senioralnej miasta” w trakcie seminarium pn. „Miasta przyjazne starzeniu” organizowanym przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej i Śląską Radę Seniorów w Śląskim Urzędzie Wojewódzkim,
- „Osoba starsza w rodzinie” w trakcie konferencji w Istebnej na zakończenie Roku Rodziny w Gminie,
- „Osoba starsza w rodzinie” na Uniwersytecie Trzeciego Wieku w Jastrzębiu-Zdroju.

Jednocześnie Pani Pełnomocnik ściśle współpracowała z:

- Radą Seniorów Miasta Katowice,
- Katowickimi Klubami Seniorów,
- Stowarzyszeniem Emerytów i Rencistów,
- Uniwersytetami Trzeciego Wieku działającymi na terenie Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii,

- przynależała do Rad Programowych, brała udział w inauguracjach roku akademickiego i innych spotkaniach,
- Radiem Katowice, Radiem „M”, z redakcją miesięcznika „Nasze Katowice”.

Pełnomocnik Prezydenta ds. seniorów - Pani Helena Hrapkiewicz na bieżąco służyła swoją pomocą w załatwianiu interwencji seniorów.

3. W 2023 r. miasto Katowice kontynuowało współpracę z Telewizją TVS w zakresie zakupu programu skierowanego do seniorów pn. „**Srebrne Katowice**”. Program był realizowany w ramach szeroko rozumianej polityki senioralnej. Treści zawarte w poszczególnych odcinkach programu odnosiły się do bieżących wydarzeń związanych z codziennym życiem katowickich seniorów, tj. np. program gościł w Klubach Seniorów oraz w innych miejscach, w których na co dzień spotykają się osoby 60+. Emisja programu odbywała się w każdy piątek o godzinie 9.20, natomiast powtórki emitowane były w poniedziałek o godzinie 16.15 oraz w środę o godzinie 16.20.

W okresie od stycznia do czerwca 2023 r. zrealizowano łącznie **26 odcinków** programu na łączną kwotę: **169 800,00 zł**.

4. **Działalność Rady Seniorów miasta Katowice** ma charakter opiniodawczy, doradczy i inicjatywny dla władz miasta. Z inicjatywą jej powołania wystąpiła Rada Miasta Katowice uchwałą nr XLIII/1018/13 w sprawie podjęcia inicjatywy powołania Rady Seniorów Miasta Katowice. W marcu 2021 r. została powołana III kadencja Rady, która liczy 15 członków posiadających szeroką wiedzę i doświadczenie w kwestiach polityki senioralnej.

Działania Rady Seniorów Miasta Katowice w 2023 r.:

- Omówienie metod działania oszustów i sposobów radzenia sobie w przypadku podejrzenia, że działanie osoby ma charakter oszustwa.
- Przedstawienie działań profilaktycznych prowadzonych przez policję, a także wspólnie z innymi podmiotami.
- Udział w akcji pn. „Bezpieczna Przystań” obejmującej „Kartkę na Dzień Babci i Dzień Dziadka”- przygotowane przez młodzież kartki wraz z informacjami o rodzajach oszustw przekazywane były seniorom poprzez korporacje taksówkowe w ramach akcji pn. „Razem z Taxi zadbajmy o bezpieczeństwo seniorów”. Akcja ta miała na celu zwrócenie uwagi na seniorów, którzy udają się do banku po otrzymaniu telefonu od oszustów. Rada Seniorów zaproponowała przeprowadzanie takich pogadanek w Klubach Seniorów.
- Udział w konferencji pt. „Bezpieczeństwo w ruchu drogowym – zmiany przepisów” zorganizowanej przez dr G. Mikrutę z AWF we współpracy z policją.
- Organizacja w dniu 12 stycznia 2023 r. I Noworocznej Gali Seniorów w Willi Goldsteinów, na której Rada Seniorów gościła przedstawicieli: władz Miasta Katowice, fundacji, stowarzyszeń, związków. W spotkaniu udział wzięło ponad 80 osób. Po raz pierwszy wręczany został „Laur Podziękowania” Rady Seniorów za działania na rzecz seniorów i dla Rady Seniorów. Rada uhonorowała Pana Marcina Krupę Prezydenta Miasta Katowice, Pana Macieja Biskupskiego Przewodniczącego Rady Miasta Katowice, Panią Krystynę Piasecką, Pana Mikołaja Rykowskiego oraz Państwa Ewę i Andrzeja Dopierałów. Galę uświetnił występ Zespołu Śpiewaków miasta Katowice „Camerata Silesia”.
- Organizacja w dniu 14 lutego 2023 r. spotkania z koordynatorem ds. komunikacji społecznej w ZUS – Panią Barbarą Muc, która omówiła nowe możliwości i ograniczenia dla osób wybierających się na emerytury. Zwróciła uwagę i poprosiła o przekazanie informacji w swoich środowiskach senioralnych, że pojawiły się przypadki oszustw „na pracownika ZUS”. Pamiętać należy, że pierwszy kontakt zawsze wychodzi od pacjenta/emeryta lub jego bliskich do ZUS, a nigdy odwrotnie, tj. od pracownika ZUS. Taki kontakt zawsze należy traktować jako oszustwo.
- Podjęcie współpracy z Radnymi Dzielnic, Radnymi Miasta i wydziałami Urzędu Miasta Katowice, dzięki której udało się doświetlić znaczną część przejść dla pieszych w mieście, zamontowano większą liczbę ławek przy przystankach komunikacji miejskiej oraz wzmożono kontrole dla polepszenia porządku i czystości w centrum miasta.
- Udział w ogólno -miejskich działaniach „SprzątaMY” z firmami „Sprzątamy Kłodnicę”.

- Organizacja w dniu 18 kwietnia 2023 r. spotkania z Miejskim Rzecznikiem Konsumentów Panią Katarzyną Daab-Borkowską, która omówiła sprawy dotyczące konsumentów, tj. umowy, terminy, tryby reklamacji, dowody zakupu, uczestnictwo seniorów w oszukańczych pokazach i imprezach, formy stosowania zabezpieczeń przed nieuczciwymi sprzedawcami.
- Organizacja w dniu 23 maja 2023 r. spotkania z Zastępcą Komendanta Straży Miejskiej ds. Komunalnych w celu omówienia uprawnień i działań Straży Miejskiej, a także omówienia funkcjonowania Katowickiego Inteligentnego Systemu Monitoringu Miejskiego i Analiz.
- Zgłaszanie na portalu „NaprawMY to”, którego administratorem jest Straż Miejska zauważonych problemów oraz zachęcanie innych seniorów do korzystania z tej aplikacji.
- Czynny udział w spotkaniach z seniorami na terenie własnych dzielnic i w miejscach, do których członkowie Rady zostali zaproszeni.
- Składanie wniosków do „Budżetu Obywatelskiego” i „Zielonego Budżetu” oraz propagowanie udziału seniorów w głosowaniach.
- Udział w dniu 24 maja 2023 r. przedstawicielki Rady Seniorów w II Powiatowym Festiwalu Senioralnym w Łaziskach Górnych.
- Organizacja w dniu 17 czerwca 2023 r. w Parku Kościuszki, na Skwerze Katowickich Seniorów pierwszej imprezy plenerowej pn. „TVS - Katowickim Seniorom”, której pomysłodawcą i organizatorem był Przewodniczący Rady Seniorów. Impreza połączona była z 15-leciem istnienia Telewizji TVS. Dzięki współpracy z Fundacją Wolne Miejsce zapewniono ciepły posiłek dla uczestników imprezy, nawiązano współpracę z Młodzieżową Radą Miasta Katowice, której członkowie na swoim stoisku pomagali rozwiązywać seniorom problemy ze smartfonami i laptopami. W trakcie imprezy seniorzy mogli wyrobić sobie Katowicką Kartę Mieszkańca.

Gośćmi honorowymi koncertu byli: Prezydent Miasta Katowice Pan Marcin Krupa oraz Pan Maciej Biskupski Przewodniczący Rady Miasta oraz Dyrektor Telewizji TVS Pani Małgorzata Piechoczek.

- Udział Sekretarz Rady Seniorów w spotkaniu poświęconym Radom Seniorów i problemom opieki nad osobami starszymi, które odbyło się w Śląskim Urzędzie Wojewódzkim.
- Udział przedstawicieli Rady Seniorów w konferencji pn. „Miasta Przyjazne Starzeniu”, która odbyła się w Sali Sejmu Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego. Wystąpienia zaproszonych prelegentów dotyczyły omówienia barier architektonicznych i kierunków w projektowaniu nowych osiedli - wspólnych dla seniorów i ludzi młodych oraz potrzeby społecznego poparcia dla takich działań. W trakcie konferencji omawiane były projekty poświęcone zdrowemu starzeniu się. Przedstawiono jakie działania podejmowane są w Katowicach na rzecz seniorów i co należy zrobić, aby znaleźć się w gronie „Miast przyjaznych starzeniu”, który to tytuł posiadają już Katowice.
- Współpraca ze Stowarzyszeniem „MOST” w zakresie udziału członków Rady w dwóch szkoleniach zorganizowanych przez Stowarzyszenie w programie „Aktywni +”. Jedno szkolenie odbyło się w systemie stacjonarnym, a drugie wyjazdowym.
- Współpraca z Radą Seniorów Miasta Mysłowice, której zwieńczeniem była organizacja w grudniu 2023 r. wspólnej imprezy pn. „Biesiada Górnicza” w pomieszczeniach Społecznego Ministerstwa ds. Samotności w Katowicach przy ul. Mikołowskiej 44.
- Udział przedstawicieli Rady Seniorów w uroczystej Sesji Rady Miasta Katowice, która odbyła się w sali kameralnej NOSPR i poświęcona była uhonorowaniu osób i organizacji działających na rzecz naszego miasta.
- Udział w obchodach „Dnia Seniora” zorganizowanych 25 września 2023 r. na katowickim Rynku. W trakcie tego wydarzenia Rada Seniorów przedstawiała seniorom informacje dotyczące swojej działalności, rozdawała informatory dotyczące działalności pro senioralnej w mieście oraz gadżety.

W drugim dniu obchodów „Dnia Seniora” dzięki zaangażowaniu Przewodniczącego Rady odbył się 6-godzinny „Piknik z Radą Seniorów” w Parku Kościuszki, na Skwerze Katowickich Seniorów. Impreza spotkała się z bardzo dobrym przyjęciem wśród zgromadzonych seniorów, którzy stwierdzili, że imprezy tego rodzaju bardzo sprzyjają integracji środowiska senioralnego. Tak jak w imprezie czerwcowej, Rada Seniorów współpracowała z Fundacją Wolne Miejsce, Młodzieżową Radą Miasta Katowice oraz wydziałami Urzędu

Miasta Katowice. Ponadto, współpracowała z instytucją kultury Miasto Ogrodów i Reprezentacyjną Orkiestrą Komendy Wojewódzkiej Policji. Piknik otworzył Prezydent Miasta Katowice Pan Marcin Krupa i Przewodniczący Rady Miasta Pan Maciej Biskupski oraz Pani Małgorzata Piechoczek Dyrektor Telewizji TVS Katowice. W obu imprezach zorganizowanych na Skwerze Seniora wzięło udział ok. 1 200 osób.

- Udział przedstawicieli Rady Seniorów w oficjalnym otwarciu Społecznego Ministerstwa ds. Samotności przy ul. Mikołowskiej 44 w Katowicach – nowego miejsca dedykowanego seniorom.
- Udział 17 października 2023 r. w szkoleniu pt. „Seniorze działamy - narzędzia aktywistów w polityce senioralnej”. W trakcie szkolenia omówiono ogólną diagnozę potrzeb i źródła pozyskiwania informacji o rodzajach potrzeb i danych statystycznych umożliwiających analizę potrzeb i rodzaju działań koniecznych do podejmowania w celu rozwiązywania problemów, z którymi spotykają się seniorzy.
- Włączenie się w propagowanie inicjatywy Fundacji Klub Kontra realizującej projekt szkoleń dla seniorów w zakresie nauki obsługi smartfonów finansowanych ze środków Urzędu Miasta Katowice.
- Rozprowadzanie gadżetów m.in.: kalendarzy trójdzielnych z informacjami dla seniorów, magnesów dedykowanych seniorom zawierających numery telefonów alarmowych.
- Udział w wycieczkach seniorów do Ostrawy.
- Udział w listopadzie 2023 r. w ramach projektu „Seniorzy Działamy” we wspólnym posiedzeniu Rady Seniorów Miasta Katowice, Rady Miasta Mysłowice, stowarzyszeń z Zabrze planujących utworzenie na terenie swojego miasta Rady Seniorów oraz Stowarzyszenia „MOST”, celem zwiększenia współpracy Rad w działaniach na rzecz seniorów.
- Udział przedstawicielki Rady Seniorów w szkoleniu w Stowarzyszeniu „Ogrody Przyszłości” na temat hortiterapii – tworzeniu społecznych ogrodów przez osoby chętne do zajmowania się tą tematyką.
- Udział Przewodniczącego Rady Seniorów w I Forum Zagłębiowskich Rad Seniorów w Sosnowcu, zorganizowanym przez Stowarzyszenie „Aktywne Kobiety” Haliny Sobańskiej, w trakcie którego wystąpił on i zaprezentował 2-letnie dokonania katowickiej Rady Seniorów i zadeklarował pomoc w tworzeniu regulaminów organizacyjnych i ewentualnych szkoleń dla Rad.
- Zorganizowanie w dniu 14 grudnia 2023 r. III Spotkania Oplątkowego w Willi Goldsteinów dla 50 osób najbardziej zaangażowanych w działalność na rzecz środowiska senioralnego. W spotkaniu wzięli udział m.in. Prezydent Katowic Pan Marcin Krupa, Przewodniczący Rady Miasta Katowice Pan Maciej Biskupski, Wiceprezydent Miasta Katowice Pan Jerzy Woźniak, Naczelnik Wydziału Polityki Społecznej Pani Małgorzata Moryń-Trzęsimech wraz z Zastępcą Wydziału Polityki Społecznej Panią Jolantą Wolanin, Pełnomocnikiem Prezydenta ds. seniorów Panią Helenę Hrapkiewicz oraz wielu innych znamienitych i szacownych gości.
- W okresie 2023 r. Rada Seniorów odbyła 10 sesji, których tematami wiodącymi były sprawy dotyczące środowiska senioralnego miasta Katowice.

5. Współpraca z Narodową Orkiestrą Symfoniczną Polskiego Radia i Telewizji – w 2023 r. w dalszym ciągu kontynuowano współpracę z NOSPR, w ramach której katowiccy seniorzy mogli brać udział w bezpłatnych koncertach. Z wejściówek tych w 2023 r. skorzystało: **1 069 osób**. Ponadto, w ramach współpracy z Katowice Miasto Ogrodów Instytucja Kultury im. Krystyny Bochenek **200 seniorów** wzięło udział w koncertach.

6. „Koperta Życia” – z inicjatywy Rady Seniorów Miasta Katowice na bieżąco realizowany był projekt pn. „Koperta Życia”, którego celem jest przekazanie służbom medycznym, czy osobom udzielającym pierwszej pomocy najważniejszych informacji o stanie zdrowia seniorów. Miasto Katowice w 2023 r. w miarę zgłaszanych potrzeb systematycznie przekazywało „Koperty Życia” bezpośrednio katowickim seniorom, a także organizacjom pozarządowym działającym na rzecz seniorów, w celu ich dystrybucji.

7. Kluby Seniora w Katowicach - seniorzy mogą aktywnie i ciekawie spędzać czas oraz rozwijać swoje pasje i zainteresowania w działających na terenie Katowic Klubach Seniora.

Działalność Klubów zlokalizowanych na terenie całych Katowic przyczyniła się do podniesienia oraz poprawy jakości życia mieszkańców po 60 roku życia.

W ramach pracy Klubów prowadzone były różnego rodzaju warsztaty/zajęcia (np. pielęgnacja roślin doniczkowych, zarządzanie budżetem domowym, spotkania z autorami ciekawych książek, warsztaty kulinarne, warsztaty z psychologiem), uczono się języków obcych, prowadzone były grupy dyskusyjne, zajęcia z jogi, zajęcia komputerowe, pielęgnowano tradycje świąteczne, seniorzy wychodzili do kina, teatru, na spacer, brali udział w wycieczkach oraz uczestniczyli w obchodach świąt, urodzin, jubileuszy.

Dotowane przez miasto Katowice Kluby Seniora, prowadzone były w 2023 r. przez:

- **Polski Komitet Pomocy Społecznej Śląski Zarząd Wojewódzki**, z siedzibą w Katowicach przy ul. Francuskiej 70 w Katowicach
adresy Klubów: ul. Hetmańska 1, ul. Wita Stwosza 7, ul. Panewnicka 75, ul. W. Witosa 17, ul. Boya Żeleńskiego 83 – 2 Kluby dla seniorów z dzielnic: Kostuchna i Murcki.
- **Fundację „Jesteśmy dla Was”**, z siedzibą w Katowicach przy al. W. Korfańskiego 125a
adres „Klubu Seniora Wesoła Ferajna”, ul. Warszawska 67.
- **Fundacja „Index do Przyszłości”**, z siedzibą w Katowicach przy ul. Stawowej 5/7
adres Klubu „Twierdza Seniora” ul. Panewnicka 13.
- **Fundacja Atelier Spółdzielczości i Ekonomii Społecznej**, z siedzibą w Katowicach przy ul. M. Gierlotki 8
adres „Klubu Seniora Fundacji ASES” ul. M. Gierlotki 8.
- **Klub Seniora przy KWK „Murcki-Staszic”**, z siedzibą w Katowicach przy Pl. Pod Lipami 1/3–3a
adres Klubu Seniora Pl. Pod Lipami 1/3–3a.
- **Katowickie Stowarzyszenie Trzeźwościowe „Dwójka”**, z siedzibą w Katowicach przy ul. ks. bpa H. Bednorza 22
adres „Klubu Seniora Nasz Czas” ul. ks. bpa H. Bednorza 22.
- **Fundacja Rozwoju Ekonomii Społecznej**, z siedzibą w 2023 r. w Katowicach przy ul. Brynowskiej 16
adres Klubu Seniora ul. Brynowska 16.
- **Stowarzyszenie FAMILLOCK**, z siedzibą w Katowicach przy ul. Podhalańskiej 14/16
adres Klubu Seniora ul. 3-go Maja 11.
- **Śląskie Centrum Edukacji i Rehabilitacji „Arteria”**, z siedzibą w Katowicach przy ul. Francuskiej 29
adres Klubu Seniora ul. H. Sienkiewicza 3.
- **Klub Seniorów PROMYK**, z siedzibą w Katowicach przy ul. J. Kilińskiego 17
adres Klubu Seniora ul. J. Kilińskiego 17.
- **Stowarzyszenie „Mocni Razem”**, z siedzibą w Katowicach przy ul. Łącznej 2-4
adres Klubu ul. Łączna 2-4.
- **Fundacja Rozwoju Ekonomii Społecznej**, z siedzibą w 2023 r. w Katowicach przy ul. Brynowskiej 16
adres Klubu Seniora ul. J. Słowackiego 27.
- **Stowarzyszenie Wspólnie-Razem**, z siedzibą w Katowicach przy ul. M. Kopernika 15
adres Klubu Seniora ul. Ułańska 13.
- **Fundacja THE LINK**, z siedzibą w Katowicach przy ul. L. Różyckiego 14c
adres Klubu Seniora ul. L. Różyckiego 14c.
- **Fundacja Prowitalni**, z siedzibą w Katowicach przy ul. M. Radockiego 84/18
warsztaty oraz zajęcia odbywały się w Ośrodku Sportowym MOSiR przy ul. A. Asnyka 27.
- **Śląski Oddział Fundacji Polskich Kawalerów Maltańskich w Warszawie „Pomoc Maltańska” oddział w Katowicach**, z siedzibą w Katowicach przy ul. Wita Stwosza 41

adres Klubu Seniora ul. Wita Stwosza 41.

- **Stowarzyszenie Ruchu Harcerskiego „Czuwaj”**, z siedzibą w Katowicach przy ul. M. Kopernika 15
adres Klubu Seniora ul. M. Kopernika 15.

- **Stowarzyszenie Seniorów Pożarnictwa Miasta Katowice** z siedzibą w Katowicach przy ul. Wojewódzka 11

adres Klubu Seniora ul. Wojewódzka 11.

8. Punkty Cyfrowego Wsparcia Seniorów

W listopadzie 2023 r. na terenie Katowic uruchomiony został nowy projekt pn. „Punkty Cyfrowego Wsparcia Seniorów”, w ramach którego w trakcie 3-godzinnych zajęć seniorzy pod okiem doświadczonych trenerów uczyli się jak m.in. obsługiwać smartfon, napisać SMS lub e-maila, ściągnąć na telefon daną aplikację. Szkolenia odbywały się m.in. w: Miejskich Domach Kultury, Dziennych Domach Pomocy Społecznej, Społecznym Ministerstwie ds. Samotności, czy też w Centrum Organizacji Pozarządowych oraz w Urzędzie Miasta Katowice.

W 2023 r. ze szkoleń tych skorzystało łącznie **268 osób**.

Zadania realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach:

1. Praca socjalna

Praca socjalna ma na celu ułatwianie kontaktów z placówkami służby zdrowia, udzielanie pomocy w korzystaniu z różnych form rehabilitacji leczniczej i społecznej, a także inicjowanie kontaktów rodzinnych, podejmowanie działań zmierzających do większego zaangażowania rodziny w sprawowanie opieki nad osobami wymagającymi takiej pomocy, w tym zawieranie umów alimentacyjnych, porozumień na świadczenie usług, zapewnienie osobom uprawnionym usług w ramach pielęgniarstwa opieki środowiskowej, uwrażliwienie społeczności lokalnych na potrzeby osób starszych, niepełnosprawnych, rozpowszechnienie idei wolontariatu, objęcie opieką wolontarystyczną osób potrzebujących pomocy oraz skorzystanie przez osoby starsze i z niepełnosprawnościami z przysługujących im uprawnień np. wyjazdu na turnus rehabilitacyjny, do sanatorium, w uzyskaniu odpowiedniego sprzętu rehabilitacyjnego itp.

W 2023 r. kontynuowana była współpraca ze środowiskiem lokalnym, instytucjami, stowarzyszeniami, fundacjami w obszarze zapewnienia odpowiedniego zakresu wsparcia seniorom zamieszkującym na terenie miasta m.in.:

- propagowanie we współpracy z Radą Seniorów informacji na temat wydarzeń przeznaczonych dla seniorów,
- w ramach współpracy z Fundacją Maltańska Służba Medyczna - przekazywanie informacji o projekcie pn. „Wspólna harmonia”, wsparcie dla rodzin i seniorów, oraz wskazywanie osób do udziału w organizowanym spotkaniu wigilijnym „Maltański Oplatek”,
- wskazywanie osób starszych do udziału w akcji pn. „Szlachetna Paczka”, które wymagały wsparcia,
- przekazywanie informacji o organizowanej Metropolitarnej Wielkanocy i Wigilii dla osób samotnych,
- informowanie o możliwości skorzystania przez seniorów z oferty dwóch sklepów socjalnych w Katowicach, prowadzonych przez Fundację Wolne Miejsce i wydawanie do nich skierowań,
- informowanie i wydawanie skierowań do wsparcia w formie produktów żywnościowych w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa,
- udział w spotkaniach w środowisku lokalnym podczas, których pracownicy Ośrodka przedstawiali ofertę wsparcia dedykowaną osobom starszym.

2. Pomoc na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych w ramach programu pn. „Słonecznik”

W 2023 r. realizowana była pomoc wolontariuszy dla osób starszych i niepełnosprawnych w ramach programu pn. „Słonecznik”. Adresatami programu były osoby starsze oraz osoby z niepełnosprawnościami, które z powodu swoich ograniczeń wymagają wsparcia ze strony Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach.

Główny cel pomocy w ramach programu to:

§utrzymanie więzi społecznych i bezpieczeństwa w środowisku zamieszkania w odniesieniu do osób starszych i niepełnosprawnych,

§poszerzenie kontaktów społecznych i aktywizacja osób starszych i niepełnosprawnych,

§zwiększenie poczucia bezpieczeństwa.

Usługi wolontariuszy realizowane były bezpośrednio w środowisku na rzecz osoby starszej, niepełnosprawnej wymagającej pomocy i wsparcia.

Wolontariat na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych	
Liczba wolontariuszy (liczba umów)	32 (47)
Liczba godzin wolontariatu	2 043

3. Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze

Osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona, przysługuje pomoc w formie usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych. Usługi opiekuńcze lub specjalistyczne usługi opiekuńcze mogą być przyznane również osobie, która wymaga pomocy innych osób, a rodzina, a także wspólnie niezamieszkujący małżonek, wstępni, zstępni nie mogą takiej pomocy zapewnić.

Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Specjalistyczne usługi opiekuńcze są to usługi dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym. Usługi świadczone są przez firmy, organizacje pozarządowe, osoby fizyczne, z którymi Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach zawarł stosowne umowy.

Wykaz realizatorów usług, z którymi od 1 lipca 2022 r. zawarto umowy na podstawie ustawy Prawo zamówień publicznych:

	Wykonawca	Zakres usług	Liczba osób*	Liczba godzin	Koszt (w zł)	Cena 1 godz. usług wg ostatnio obowiązującej umowy (w zł)**	Średni koszt roboczogodz. poniesiony przez MOPS
1	Konsorcjum: Agencja Opiekuńczo-Medyczna i Handlowa Sp. z o.o. oraz Stowarzyszenie Pomocy Rodzinom Osób Niepełnosprawnych Oraz Im Samym „CONVIVERE”, Katowice, ul. Okrzei 6/16	Opiekuńcze część 1***	633	8 537,05	213 426,25	25,00	25,00
		Opiekuńcze część 1		64 501,13	1 852 472,43	28,72	28,72
		Opiekuńcze część 1		53 831,07	1 591 246,43	29,56	29,56
2	Konsorcjum: Agencja Opiekuńczo-Medyczna i Handlowa Sp. z o.o. oraz Stowarzyszenie Pomocy Rodzinom Osób Niepełnosprawnych Oraz Im Samym „CONVIVERE”, Katowice, ul. Okrzei 6/16	Opiekuńcze część 2***	499	8 905,70	229 767,06	25,80	25,80
		Opiekuńcze część 2		49 927,79	1 473 868,36	29,52	29,52
		Opiekuńcze część 2		42 158,94	1 279 945,39	30,36	30,36

3	Konsorcjum: Agencja Opiekuńczo-Medyczna i Handlowa Sp. z o.o. oraz Stowarzyszenie Pomocy Rodzinom Osób Niepełnosprawnych Oraz Im Samym „CONVIVERE”, Katowice, ul. Okrzei 6/16	Opiekuńcze część 3***	362	2 769,50	72 007,00	26,00	26,00
		Opiekuńcze część 3		29 379,83	873 168,55	29,72	29,72
		Opiekuńcze część 3		27 384,32	836 864,82	30,56	30,56
4	Konsorcjum: Agencja Opiekuńczo-Medyczna i Handlowa Sp. z o.o. oraz Stowarzyszenie Pomocy Rodzinom Osób Niepełnosprawnych Oraz Im Samym „CONVIVERE”, Katowice, ul. Okrzei 6/16	Opiekuńcze część 4***	349	2 971,42	77 256,92	26,00	26,00
		Opiekuńcze część 4		33 090,69	983 455,30	29,72	29,72
		Opiekuńcze część 4		31 764,75	970 730,76	30,56	30,56
5	Konsorcjum: Agencja Opiekuńczo-Medyczna i Handlowa Sp. z o.o. oraz Stowarzyszenie Pomocy Rodzinom Osób Niepełnosprawnych Oraz Im Samym „CONVIVERE”, Katowice, ul. Okrzei 6/16	Specjalistyczno-opiekuńcze część 1***	71	431,80	11 658,60	27,00	27,00
		Specjalistyczne opiekuńcze część 1		3 386,78	104 041,88	30,72	30,72
		Specjalistyczno-opiekuńcze część 1		2 581,65	81 476,88	31,56	31,56
		Specjalistyczno-opiekuńcze część 1****		668,82	21 107,96	31,56	31,56
6	Konsorcjum: Agencja Opiekuńczo-Medyczna i Handlowa Sp. z o.o. oraz Stowarzyszenie Pomocy Rodzinom Osób Niepełnosprawnych Oraz Im Samym „CONVIVERE”, Katowice, ul. Okrzei 6/16	Specjalistyczno-opiekuńcze część 2***	90	1 315,17	35 509,59	27,00	27,00
		Specjalistyczno-opiekuńcze część 2		6 388,70	196 260,87	30,72	30,72
		Specjalistyczno-opiekuńcze część 2		5 656,41	178 516,32	31,56	31,56
7	Konsorcjum: Agencja Opiekuńczo-Medyczna i Handlowa Sp. z o.o. oraz Stowarzyszenie Pomocy Rodzinom Osób Niepełnosprawnych	Specjalistyczno-opiekuńcze część 3***	27	148,25	4 002,75	27,00	27,00
		Specjalistyczno-opiekuńcze część 3		1 187,70	36 486,15	30,72	30,72

	Oraz Im Samym „CONVIVERE”, Katowice, ul. Okrzei 6/16	Specjalistyczne opiekuńcze część 3		1 020,16	32 196,25	31,56	31,56
8	Konsorcjum: Agencja Opiekuńczo-Medyczna i Handlowa Sp. z o.o. oraz Stowarzyszenie Pomocy Rodzinom Osób Niepełnosprawnych Oraz Im Samym „CONVIVERE”, Katowice, ul. Okrzei 6/16	Specjalistyczne opiekuńcze część 4***	27	213,25	6 397,50	30,00	30,00
		Specjalistyczne opiekuńcze część 4		1 711,40	57 708,41	33,72	33,72
		Specjalistyczne opiekuńcze część 4		1 368,52	47 296,05	34,56	34,56
RAZEM:			2 058	381 300,80	11 266 868,48	-	-

**W podanej liczbie osób występują przypadki, że ta sama osoba ma przyznane dwa rodzaje usług: usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze.*

***Podana cena 1 godz. usług dotyczy usług wykonywanych w dni robocze i dni wolne/święteczne oraz w godzinach nocnych*

****W styczniu 2023 r. zapłacono za usługi wykonane w grudniu 2022 r.*

*****Nowa umowa od 1 listopada 2023 r.*

4. Grupa wsparcia pn. „Radość życia – Wszystko mogę”

Program realizował Terenowy Punkt Pomocy Społecznej nr 8 w Katowicach przy ul. S. Łętowskiego 6a. Spotkania grupy wsparcia odbywały się w sali Miejskiego Domu Kultury „Południe” w Katowicach-Kostuchnie przy ul. Boya Żeleńskiego 83, we wtorki w godz. od 10.00 do 12.00.

Celem głównym programu była poprawa sprawności funkcjonalnej i jakości życia osób starszych i niepełnosprawnych, zapewnienie potrzeb towarzyskich i kulturalnych poprzez ich aktywizację w tworzeniu sposobu spędzania czasu wolnego.

Zgodnie z założeniami programu była to grupa otwarta, dla osób w wieku 50+, starszych lub niepełnosprawnych mieszkańców Katowic, które chciały być jeszcze aktywne i przykładem dla innych.

Każda osoba w trakcie spotkań mogła rozwijać swoje pasje i zainteresowania, część osób wykonywało prace ręczne w ramach terapii zajęciowej, inne rozwiązywały krzyżówki lub grały w Bingo, w mniejszych grupach seniorzy uczyli się obsługi komputera, telefonów komórkowych, czy podstawowych zwrotów z języka angielskiego. W przypadku, gdy dane zajęcia były typowo tematyczne, wtedy cała grupa brała w nich udział jednocześnie. Dodatkową atrakcją był udział w imprezach np. z okazji Dnia Seniora, Balu Przebierańców, wycieczkach autokarowych w różne ciekawe miejsca itp. Organizowane były również wyjścia do kina, bądź teatru, muzeów lub innych atrakcyjnych miejsc. W ramach programu prowadzone były zajęcia nordic walking. Dzięki zakupionym kijkom do nordic walking seniorzy biorący udział w programie mieli możliwość inicjowania i wspierania rekreacji ruchowej poprzez wspólne wyjścia w różne miejsca w okolicy, na spacerach np. do Rybaczówki na Giszowcu, Parku Zadole, Parku Kościuszki, ZOO i Rosarium w Chorzowie, na Dolinę Trzech Stawów, na Paprocany w Tychach.

W ramach programu prowadzone były również zajęcia z rehabilitantem. Zajęcia te cieszyły się ogromną popularnością, gdyż seniorzy nieodpłatnie mieli możliwość nauki i wykonania przez godzinę, przy muzyce prostych ćwiczeń poprawiających nie tylko ich samopoczucie, ale również codzienne funkcjonowanie.

Dużym zainteresowaniem cieszyły się również zajęcia w ramach terapii zajęciowej z rękodzieła (tj. wykonywanie rzeczy i ozdób różnymi technikami: pawertexu, qilingu, decupagu, malowanie na jedwabiu czy torbach z materiału itp.) organizowane w małych grupach w Terenowym Punkcie Pomocy Społecznej nr 8. W zajęciach w ramach ww. programu uczestniczyło średnio 50 seniorów miesięcznie.

Program o tej samej formule realizowany był także przez Terenowy Punkt Pomocy Społecznej nr 9 w Katowicach. Spotkania grupy wsparcia odbywały się w sali Miejskiego Domu Kultury w Katowicach-Murckach przy ul. P. Kołodzieja 42. W 2023 r. z zajęć korzystało średnio 25 osób.

4a. Grupa wsparcia dla seniorów w Nikiszowcu

W okresie od 28 czerwca do 20 grudnia 2023 r. na Nikiszowcu odbywały się spotkania grupy wsparcia dla seniorów. Grupa spotykała się raz w tygodniu. Łącznie zrealizowano 24 dwugodzinne zajęcia. Celem spotkań było organizowanie czasu wolnego, terapia zajęciowa oraz aktywizacja społeczna dla osób w wieku senioralnym.

Grupa miała charakter otwarty, w spotkaniach uczestniczyło średnio 13 osób, były to osoby zamieszkujące w dzielnicy Janów-Nikiszowiec. Łącznie w zajęciach wzięło udział 20 seniorów.

Podczas spotkań realizowane były:

- zajęcia rękodzieła dostosowane do zainteresowań i umiejętności uczestników m.in.: tworzenie ozdobnych toreb, kompozycji florystycznych, praca z materiałem plastycznym, malowanie akrylami i akwarelą;
- gry zespołowe – „BINGO”;
- przeprowadzono też dwie prelekcje z udziałem fizjoterapeutki o tematyce zdrowia serca i układu krążenia;
- cykl spotkań zakończono wyjściem integracyjnym do pobliskiej restauracji.

Podczas spotkań zapewniono niezbędne materiały i poczęstunek.

5. Sieć lokalnych Dziennych Domów Pomocy Społecznej

Dienne Domy Pomocy Społecznej są ośrodkami wsparcia przeznaczonymi dla osób samotnych lub osób w rodzinach, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagają pomocy, a są jej pozbawione lub rodzina takiej pomocy nie może zapewnić.

Podopieczni korzystali z usług sieci 8 Dziennych Domów Pomocy Społecznej:

Wykaz DDPS prowadzonych przez wykonawców, którzy otrzymują dotację celową na podstawie umów zawartych z Wydziałem Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice:

Lp.	Nazwa i adres Dziennego Domu Pomocy Społecznej	Prowadzony przez:	Liczba miejsc od 1 stycznia 2023 r.	Liczba osób, które skorzystały z pobytu w DDPS
1	DDPS nr 1 ul. B. Czecha 2	Stowarzyszenie Pomocy Rodzinom Osób Niepełnosprawnych oraz Ich Samym „CONVIVERE”	48	61
2	DDPS nr 2 ul. Głogowska 23	Katowickie Stowarzyszenie na Rzecz Osób Starszych, Niepełnosprawnych i Oczekujących Wsparcia „OPOKA”	50	73
3	DDPS nr 3 ul. Tysiąclecia 45	Katowickie Stowarzyszenie na Rzecz Osób Starszych, Niepełnosprawnych i Oczekujących Wsparcia „OPOKA”	30	33
4	DDPS nr 4 ul. Wiślana 9	Stowarzyszenie Pomocy Rodzinom Osób Niepełnosprawnych oraz Ich Samym „CONVIVERE”	43	47
5	DDPS nr 5 ul. Świdnicka 35	Katowickie Stowarzyszenie na Rzecz Osób Starszych, Niepełnosprawnych i Oczekujących Wsparcia „OPOKA”	42	48
6	DDPS nr 6 ul. M. Oblatów 24	Katowickie Stowarzyszenie na Rzecz Osób Starszych, Niepełnosprawnych i Oczekujących Wsparcia „OPOKA”	75	81

7	DDPS nr 7 ul. Gliwicka 74	Katowickie Stowarzyszenie na Rzecz Osób Starszych, Niepełnosprawnych i Oczekujących Wsparcia „OPOKA”	34	45
8	DDPS - Dąb ul. Dębowa 23	Caritas Archidiecezji Katowickiej Ośrodek św. Jacka	25	28
RAZEM:			347	416

6. Popołudniowe kluby społecznościowe dla osób w wieku senioralnym

W godzinach od 13.00 do 16.00 w lokalach, w których mieszczą się Dzielne Domy Pomocy Społecznej, funkcjonują popołudniowe kluby społecznościowe przeznaczone dla osób w wieku senioralnym – mieszkańców danej dzielnicy Katowic, dzielnic ościennych oraz uczestników DDPS. Korzystanie z usług popołudniowego klubu społecznościowego nie wymaga wydania decyzji administracyjnej. Kluby dysponują taką samą liczbą miejsc, jak Dzielne Domy Pomocy Społecznej w odpowiedniej lokalizacji.

Wykaz popołudniowych klubów społecznościowych dla osób w wieku senioralnych prowadzonych przez wykonawców, którzy otrzymują dotację celową na podstawie umów zawartych z Wydziałem Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice :

Lp.	Nazwa i adres Popołudniowego klubu społecznościowego	Prowadzony przez:	Liczba miejsc od 1 stycznia 2023 r.	Liczba osób, które skorzystały z klubu
1	Popołudniowy klub społecznościowy nr 1 ul. B. Czecha 2	Stowarzyszenie Pomocy Rodzinom Osób Niepełnosprawnych oraz Ich Samym „CONVIVERE”	48	25
2	Popołudniowy klub społecznościowy nr 2 ul. Głogowska 23	Katowickie Stowarzyszenie na Rzecz Osób Starszych, Niepełnosprawnych i Oczekujących Wsparcia „OPOKA”	50	29
3	Popołudniowy klub społecznościowy nr 3 ul. Tysiąclecia 45	Katowickie Stowarzyszenie na Rzecz Osób Starszych, Niepełnosprawnych i Oczekujących Wsparcia „OPOKA”	30	42
4	Popołudniowy klub społecznościowy nr 4 ul. Wiślana 9	Stowarzyszenie Pomocy Rodzinom Osób Niepełnosprawnych oraz Ich Samym „CONVIVERE”	43	30
5	Popołudniowy klub społecznościowy nr 5 ul. Świdnicka 35	Katowickie Stowarzyszenie na Rzecz Osób Starszych, Niepełnosprawnych i Oczekujących Wsparcia „OPOKA”	42	48
6	Popołudniowy klub społecznościowy nr 6 ul. M. Oblatów 24	Katowickie Stowarzyszenie na Rzecz Osób Starszych, Niepełnosprawnych i Oczekujących Wsparcia „OPOKA”	75	43
7	Popołudniowy klub społecznościowy nr 7 ul. Gliwicka 74	Katowickie Stowarzyszenie na Rzecz Osób Starszych, Niepełnosprawnych i Oczekujących Wsparcia „OPOKA”	34	27
8	Popołudniowy klub społecznościowy przy ul. Dębowej 23	Caritas Archidiecezji Katowickiej Ośrodek św. Jacka	25	27
RAZEM:			347	271

7. Przygotowanie i dowóz posiłków

Na terenie Katowic realizowana jest pomoc w formie przygotowywania posiłku z dowozem do domu, przeznaczona dla osób starszych, z niepełnosprawnościami, długotrwale chorych, nieporadnych życiowo mieszkających na terenie miasta Katowice, które nie są w stanie zapewnić sobie posiłku.

Rejon	Realizator	Cena za 1 usługę zgodnie z zawartą umową	Liczba osób	Liczba wydanych posiłków	Koszt (w zł)
1 - Osiedle Witosa, Załęże, Osiedle Tysiąclecia	STACHU I PRZYJACIELE Stanisław Maciaszek ul. W. Pola 85/14 40-595 Katowice	16,05 zł*	76	423	6 789,15 zł
	„VICTUS” Tomasz Brzezina ul. Bratków 4, 40-045 Katowice	19,88 zł		13 008	258 599,04 zł
2 - Dąb, Wełnowiec- Józefowiec, Koszutka, Bogucice	STACHU I PRZYJACIELE Stanisław Maciaszek ul. W. Pola 85/14 40-595 Katowice	16,05 zł*	106	664	10 657,20 zł
	„VICTUS” Tomasz Brzezina ul. Bratków 4, 40-045 Katowice	18,88 zł		18 272	344 975,36 zł
3 - Brynów część wschodnia - Osiedle Zgrzebnioła, Załęska Hałda- Brynów część Zachodnia, Ligota- Panewniki, Piotrowice- Ochojec, Zarzecze, Kostuchna, Podlesie	STACHU I PRZYJACIELE Stanisław Maciaszek ul. W. Pola 85/14 40-595 Katowice	16,05 zł*	106	535	8 586,75 zł
	STACHU I PRZYJACIELE Stanisław Maciaszek ul. W. Pola 85/14 40-595 Katowice	21,23 zł		17 084	362 693,32 zł
4 - Śródmieście, Osiedle Paderewskiego-Muchowiec, Zawodzie	STACHU I PRZYJACIELE Stanisław Maciaszek ul. W. Pola 85/14 40-595 Katowice	16,05 zł*	124	693	11 122,65 zł
	STACHU I PRZYJACIELE Stanisław Maciaszek ul. W. Pola 85/14 40-595 Katowice	21,23 zł		19 789	420 120,47 zł
5 - Dąbrówka Mała, Szopienice-Burowiec, Janów-Nikiszowiec, Giszowiec, Murcki	STACHU I PRZYJACIELE Stanisław Maciaszek ul. W. Pola 85/14 40-595 Katowice	16,05 zł*	84	418	6 708,90 zł
	STACHU I PRZYJACIELE Stanisław Maciaszek ul. W. Pola 85/14 40-595 Katowice	21,23 zł		12 424	263 761,52 zł
		RAZEM:	496	83 310	1 694 014,36 zł

* W styczniu 2023 r. zapłacono za posiłki dostarczone w grudniu 2022 r.

8. Domy pomocy społecznej

Świadczą usługi opiekuńcze, bytowe, wspomagające i edukacyjne, na poziomie obowiązującego standardu, osobom wymagającym całodobowej opieki z powodu wieku lub choroby. Formy i zakres usług wynikają z indywidualnych potrzeb mieszkańców z uwzględnieniem świadczeń z tytułu powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego.

W 2023 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej przeprowadził 204 postępowania administracyjne w sprawie skierowania osób starszych i/lub niepełnosprawnych do domu pomocy społecznej, z czego:

- 68 osób zostało skierowanych do DPS na terenie Katowic,
- 71 osób zostało skierowanych do DPS położonych na terenie innych powiatów, w tym:
- 11 osób do DPS dla osób w podeszłym wieku,
- 10 osób do DPS dla osób przewlekle somatycznie chorych,
- 14 osób do DPS dla osób przewlekle psychicznie chorych,
- 15 osób do DPS dla dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie,
- 20 osób do DPS dla osób niepełnosprawnych fizycznie,
- 1 osoba do DPS dla osób uzależnionych od alkoholu.
- 10 osobom odmówiono skierowania do DPS,
- w 55 przypadkach umorzono postępowanie z powodu zgonu osoby, bądź rezygnacji z umieszczenia.

Ruch pensjonariuszy w DPS na terenie Katowic oraz na terenie innych powiatów przedstawiał się następująco:

Dom	Liczba miejsc	Stan na dzień 31 grudnia 2023 r.	Zmarło lub zrezygnowało w 2023 r.	Przyjęto w 2023 r.	Przebywało w 2023 r.	Liczba osób wpisanych na listę osób oczekujących	W tym liczba osób oczekujących z wydaną decyzją o umieszczeniu na dzień 31 grudnia 2023 r.
DPS „PRZYSTAŃ” przy ul. ks bpa. S. Adamskiego 22 dla osób przewlekle somatycznie chorych	88	88	20	21	88	31	17
DPS „ZACISZE” przy ul. Traktorzystów 42 dla osób w podeszłym wieku	98	96	26	27	96	51	17
DPS „SENIOR RESIDENCE” przy ul. Pijarskiej 4 dla osób w podeszłym wieku w szczególności z otępieniem, chorobą Alzheimera	97, w tym: 83 dla mieszkańców Katowic	95, w tym: 12 osób spoza gminy Katowice	36, w tym: 3 osoby spoza gminy Katowice	39, w tym: 6 osób spoza gminy Katowice	95, w tym: 12 osób spoza gminy Katowice	40, w tym: 1 osoba oczekująca spoza gminy Katowice	20
DPS na terenie innych powiatów	-	-	77*	55	561	40	-

*W tym 1 osoba przeniesiona do DPS na terenie Katowic

Domy pomocy społecznej na terenie Katowic

Dom	Liczba osób przebywających w DPS na nowych zasadach (stan na 31 grudnia 2023 r.)	Średni miesięczny koszt pobytu w DPS
DPS „PRZYSTAŃ” ul. ks bpa. S. Adamskiego 22 dla osób przewlekle somatycznie chorych	88	6 835,33 zł
DPS „ZACISZE” ul. Traktorzystów 42 dla osób w podeszłym wieku	96	6 406,97 zł
DPS „SENIOR RESIDENCE” ul. Pijarska 4 dla osób w podeszłym wieku, w szczególności z otępieniem, chorobą Alzheimera	95, w tym: 12 osób spoza gminy Katowice	5 900,00 zł – dla mieszkańców Katowic oraz 6 663,00 zł dla osób spoza gminy Katowice

Domy pomocy społecznej na terenie innych gmin

	Liczba osób, które przebywały w DPS, na nowych zasadach	Koszt pobytu mieszkańców Katowic w DPS na terenie innych gmin
DPS na terenie innych gmin	561	22 209 981,00 zł

9. Rodzinny Dom Pomocy Społecznej

Zgodnie art. 52 ust.1 ustawy o pomocy społecznej osoba wymagająca z powodu wieku lub niepełnosprawności pomocy innych osób może korzystać z usług opiekuńczych i bytowych w formie pobytu w rodzinnym domu pomocy. Dom ten dysponuje **8 miejscami**. Miesięczny koszt utrzymania 1 osoby od 1 stycznia 2023 r. wynosił: 4 565,00 zł.

W ramach swojej działalności, rodzinny dom zapewniał usługi bytowe: miejsce pobytu, wyżywienie i utrzymanie w czystości oraz usługi opiekuńcze, pomoc w korzystaniu ze świadczeń zdrowotnych, niezbędną pomoc w załatwieniu spraw osobistych, a także kontakt z otoczeniem, organizację czasu wolnego, jak również pomoc w zakupie odzieży i obuwia oraz niezbędnych artykułów osobistego użytku.

W okresie od stycznia do sierpnia 2023 r. z usług Rodzinnego Domu Pomocy Społecznej skorzystało **6 osób**. Wydatki na realizację zadania wyniosły: **153 256,28 zł**, z czego 41 360,35 zł zostało pokryte z dotacji celowej z budżetu państwa na dofinansowanie zadania własnego Gminy w ramach Modułu I Programu Rozwoju Rodzinnych Domów Pomocy – edycja 2023. W związku z wypowiedzeniem umowy przez osobę kierującą domem Rodzinny Dom Pomocy Społecznej funkcjonował do dnia 18 sierpnia 2023 r.

10. Mieszkania wspomagane (do 30 listopada 2023 r. mieszkania chronione wspierane)

Mieszkania wspomagane mają za zadanie udzielenie wsparcia osobie, która ze względu na trudną sytuację życiową, wiek, niepełnosprawność lub chorobę potrzebuje wsparcia w funkcjonowaniu w codziennym życiu, ale nie wymaga usług w zakresie świadczonego przez dom pomocy społecznej. Na terenie Katowic działają dwa mieszkania wspomagane dla osób w podeszłym wieku lub przewlekle chorych prowadzone przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach:

1. Mieszkanie Wspomagane dla osób w podeszłym wieku lub przewlekle chorych nr 1.

Mieszkanie Wspomagane mieści się przy ul. S. Łętowskiego 6a i jest przeznaczone dla 7 osób.

2. Mieszkanie Wspomagane dla osób w podeszłym wieku lub przewlekle chorych nr 2.

Mieszkanie Wspomagane mieści się przy ul. S. Łętowskiego 6a i jest przeznaczone dla 6 osób.

W 2023 r. z usług świadczonych w mieszkaniach wspomaganych skorzystało:

- **14 osób** w Mieszkaniu Wspomaganim nr 1 dla osób w podeszłym wieku lub przewlekle chorych przy ul. S. Łętowskiego 6a,
- **6 osób** w Mieszkaniu Wspomaganim nr 2 dla osób w podeszłym wieku lub przewlekle chorych przy ul. S. Łętowskiego 6a.

11. Usługa robienia zakupów oraz przygotowanie paczek wraz z dowozem

W związku z ogłoszeniem na terenie Polski stanu epidemii Covid-19, a następnie stanu zagrożenia epidemicznego, mając na uwadze konieczność objęcia dodatkowym wsparciem osób niesamodzielnych oraz

seniorów, wprowadzone zostały nowe formy pomocy w postaci usługi robienia zakupów oraz przygotowywania paczek wraz z dowozem. W okresie od 1 stycznia do dnia 31 grudnia 2023 r. z usługi robienia zakupów skorzystało **7 osób (łącznie 71 razy)**, a wydatki na realizację tego zadania wyniosły: **2 619,90 zł**. Natomiast z usługi przygotowania paczek wraz z dowozem skorzystało **5 osób (łącznie 9 razy)**, a wydatki na realizację tego zadania wyniosły: **2 132,09 zł**. W związku ze zniesieniem stanu zagrożenia epidemicznego od dnia 1 lipca 2023 r. umowy zostały rozwiązane.

12. Paczki świąteczne dla seniorów w wieku 60 lat i więcej

W 2023 r. w ramach projektu socjalnego pn. „Wsparcie środowiska senioralnego poprzez przygotowanie paczek żywnościowych” zawarto umowę ze Śląskim Oddziałem Okręgowym Polskiego Czerwonego Krzyża na przygotowanie **200 sztuk paczek żywnościowych** wraz z zapakowaniem i rozwiezieniem we wskazane miejsca, dla seniorów w wieku 65 lat i więcej, będących mieszkańcami Katowic, a w szczególności uzasadnionych przypadkach dla osób poniżej 65 roku życia. Kwota dofinansowania wyniosła: **20 000,00 zł**.

13. Biesiady dla seniorów

W 2023 r. (w okresie od listopada do grudnia) zorganizowano **11 biesiad** skierowanych do seniorów, będących mieszkańcami Katowic, w szczególności na co dzień zrzeszonych w różnych nieformalnych grupach i klubach seniora. W każdej biesiadzie brało udział od 60 do 100 osób. Podczas biesiad zapewniono: profesjonalną oprawę muzyczną, słodki poczęstunek oraz napoje w postaci: kawy, herbaty oraz wody. Realizatorem zadania była Fundacja „Katowicki Bank Żywności”. Wydatki na ten cel wyniosły: **110 000,00 zł**.

14. Realizacja programu pn. „Siedemdziesiąt plus” w roku 2023

W roku 2023 w Katowicach realizowany był program pn. „Siedemdziesiąt plus”. Adresatami programu są mieszkańcy miasta Katowice w wieku starszym, szczególnie po ukończeniu siedemdziesiątego roku życia.

Cele programu to:

1. zaspakajanie realizacji potrzeb zdrowotnych,
2. zaspakajanie realizacji potrzeb mieszkaniowych,
3. ułatwianie udziału w życiu społecznym,
4. zaspakajanie realizacji potrzeb socjalnych.

Osoby objęte programem pn. „Siedemdziesiąt Plus” w 2023 r., skorzystały ze świadczeń w różnych formach. W ramach programu:

1. Ze świadczeń przyznawanych na podstawie ustawy o pomocy społecznej skorzystało **2 144 osób** (m.in. w formie zasiłku celowego na: opał, leki, zasiłku okresowego, zasiłku stałego, usług opiekuńczych, usług Dziennego Domu Pomocy Społecznej, Domu Pomocy Społecznej, pomocy w formie przygotowywania i dowozu posiłków do miejsca zamieszkania).

2. Z zasiłku pielęgnacyjnego wypłacanego na podstawie ustawy o świadczeniach rodzinnych skorzystało **938 osób**, w tym: **232 osoby z tytułu wieku** oraz 706 osób z tytułu niepełnosprawności.

3. Z dodatku mieszkaniowego wypłacanego na podstawie ustawy o dodatkach mieszkaniowych skorzystało **814 osób**.

4. Z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych skorzystało:

- **278 osób** w formie turnusu rehabilitacyjnego,
- **15 osób** w formie usuwania barier w komunikowaniu się,
- **28 osób** w formie dofinansowania do sprzętu rehabilitacyjnego.

Pracownicy socjalni w ramach realizowanego programu nawiązali również współpracę z różnymi instytucjami w celu zabezpieczenia szczególnych potrzeb mieszkańców Katowic po siedemdziesiątym roku życia.

Lp.	Rodzaj sprawy	Liczba osób
1.	Zgłoszenie z KZGM w sprawach mieszkaniowych	71
2.	Zgłoszenia ze Spółdzielni Mieszkaniowych w sprawach mieszkaniowych	62

3.	Zgłoszenia od Prywatnych Właścicieli w sprawach mieszkaniowych	18
4.	Osoby skierowane do prawnika - konsultacje prawne	176
5.	Osoby skierowane do psychologa	117
6.	Osoby objęte wolontariatem	12
7.	Osoby do objęcia wsparciem zgłoszone przez Policję	83
8.	Osoby zgłoszone do objęcia wsparciem przez inne instytucje	102

W ramach działań programu pn. „Siedemdziesiąt plus” informowano również klientów Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej o możliwości skorzystania z badań profilaktycznych w ramach ochrony zdrowia. Osoby starsze mogły skorzystać z „Programu profilaktyki dla osób trzeciego i czwartego wieku”, w ramach którego wykonywano następujące badania: morfologia krwi, CRP, TSH, oznaczenie poziomu cholesterolu całkowitego, frakcji cholesterolu, trójglicerydów w surowicy krwi, oznaczenie poziomu glukozy, oznaczenie poziomu PSA (tylko u mężczyzn), dokonanie lekarskiej oceny stanu zdrowia według protokołu badania przekazanego przez Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice, badanie palpacyjne piersi u kobiet, badanie wzroku z użyciem tablic okulistycznych, orientacyjne badanie słuchu, przeprowadzenie oceny czynników ryzyka złamania biodra, ocena sprawności fizycznej z wyłonieniem osób zagrożonych niesprawnością ruchową, badanie sprawności pamięci MMSE (mini mental status examination) dla osób wyrażających zgodę na badanie, edukacja zdrowotna z zakresu zasad zdrowotnego stylu życia, interpretacja uzyskanych wyników oraz ewentualne skierowanie do dalszej diagnostyki w ramach powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego. W 2023 r. poinformowano **580 osób** o możliwości skorzystania z wyżej wymienionych badań.

15. Miejski System Powiadamiania Ratunkowego dla osób niepełnosprawnych mieszkańców Katowic.

W ramach realizacji celu jakim jest zwiększenie poczucia bezpieczeństwa osób starszych i niepełnosprawnych kontynuowano Miejski System Powiadamiania Ratunkowego. System ten kierowany jest do osób, które nie zawsze są w stanie porozumieć się z dyspozytorem przyjmującym zgłoszenie i udzielić informacji koniecznych do udzielenia pomocy w sytuacji zagrożenia. Uczestnik Systemu Powiadamiania Ratunkowego musi posiadać telefon stacjonarny bądź komórkowy z przyciskami, w którym zostanie zaprogramowany numer alarmowy. W sytuacji zagrożenia po naciśnięciu przycisku dyspozytor w Miejskim Centrum Ratownictwa uzyskuje informacje o konieczności udzielenia pomocy oraz dane osoby zgłaszającej. W roku 2023 objęto systemem **14 nowych osób**.

16. Wycieczki do Ostrawy.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach organizował wycieczki do Ostrawy dla osób skupionych w nieformalnych klubach seniorów.

W trakcie wyjazdów seniorzy mieli okazję zwiedzić:

- skwer Husa i pomnik Husa,
- katedrę,
- stary ratusz,
- plac Tomasza Masyryka,
- most Miłosa Sykory na rzece Ostrawica,
- „Czarną Łąkę”,
- Zamek Śląskoostrawski,
- hutę Vitkowice.

Plan wycieczek był elastyczny pod kątem aktualnych warunków atmosferycznych, a także kondycji samych seniorów.

Dla wszystkich uczestników zapewniony był także ciepły posiłek w postaci jednodaniowego obiadu oraz kawy/herbaty i ciasta.

W okresie od 6 listopada do 15 grudnia 2023 r. odbyło się **25 wyjazdów**, z których skorzystało łącznie **1 141 osób**. Wartość zadania w 2023 r.: **125 000,00 zł**.

III. UDZIAŁ KATOWICKICH INSTYTUCJI KULTURY W DZIAŁANIACH NA RZECZ SENIORÓW

1. Śląski Teatr Lalki i Aktora „Ateneum”

W 2023 r. Teatr „Ateneum”, uczestnicząc w miejskim programie pn. „Katowicka Karta Mieszkańca” udostępniał seniorom bilety na spektakle weekendowe z 50% zniżką.

Teatr „Ateneum” w 2023 r. zrealizował spotkania warsztatowe dla seniorów. Tematyka spotkań obejmowała następujące zagadnienia:

- *Teatr cieni* – podczas zajęć seniorzy kreowali własne lalki cieniowe i tworzyli etiudy teatralne.
- *Poznajmy się!* - zajęcia sprzyjające integracji grupy, które realizowane były poprzez proste działania teatralno-ruchowe.
- *Teatr ruchu* - zajęcia podczas których seniorzy eksperymentowali z gestem i poszukiwali różnych sposobów wyrażenia uczuć poprzez ruch.
- *Jeden przedmiot – tysiąc pomysłów* - warsztaty oparte na zabawach z wykorzystaniem rekwizytu w teatrze.
- *Lalki motanki* – zajęcia o charakterze arteterapeutycznym, podczas których uczestnicy tworzyli własne lalki o funkcji ochronnej. Spotkanie inspirowane słowiańskimi wierzeniami, według których motanki były swego rodzaju „amuletami”, które przynosiły pomyślność.
- *Drugie życie papieru* - warsztaty przybliżające podstawowe tajniki animacji lalek.

W działaniach tych wzięli udział seniorzy związani z następującymi organizacjami/podmiotami: Stowarzyszeniem na Rzecz Rozwoju Społeczności Lokalnej „Mocni Razem”, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Katowicach, Mysłowicach i Wodzisławiu Śląskim. Spotkania odbyły się zarówno w budynku teatru, jak i w siedzibie Dziennego Domu Senior + w Mysłowicach.

Zajęcia prowadziły pracowniczki Działu Edukacji Teatru „Ateneum”.

2. Galeria Sztuki Współczesnej BWA

Galeria Sztuki Współczesnej BWA zrealizowała następujące działania dla seniorów:

- *Warsztaty ekspresji twórczej dla seniorów* - prowadzone w oparciu o aktualną wystawę w Galerii BWA. Głównym założeniem warsztatów było stworzenie asumptu do zwiększania samodzielnej aktywności twórczej oraz osvajanie ze sztuką współczesną.
- *Kurs podstaw rysunku dla seniorów* - na zajęciach uczestnicy uczyli się m.in. jak prawidłowo przenieść widziane obiekty i ich proporcje na płaszczyznę kartki, jak uzyskać wrażenie trójwymiarowości, jak poprawnie operować światłocieniem.
- *Oprowadzanie kuratorskie* - przybliżyło odbiorcom koncepcję wystawy oraz poszczególnych dzieł.

3. Muzeum Historii Katowic

Czwartkowe wykłady dla seniorów w Muzeum Historii Katowic, ul. ks. J. Szafranka 9, 14 wykładów:

- Wykład Macieja Stachnika pt. „W nowej rzeczywistości. Katowice w okresie powojennym (1945-1956)”.
- Wykład Natalii Kurzyńskiej pt. „Paweł Steller w czerni i bieli. O grafice i życiu”.
- Wykład Natalii Kruszyny pt. „Sacrum i profanum. „Golgota Jasnogórska” Jerzego Dudy-Gracza i jego inne, niebanalne realizacje religijne”.
- Wykład Faustyny Noras pt. „Architektura wybranych kościołów na terenie Katowic”.
- Wykład Jarosława Babuchowskiego pt. „Hartowana stal” i „Kamienne plony”, czyli o hutach i kopalniach Katowic i o tym, co po nich zostało.
- Wykład Faustyny Noras pt. „Polak, Niemiec i Żyd. Zróżnicowanie narodowościowe i społeczne mieszkańców Katowic w czasach pruskich”.
- Wykład Natalii Kruszyny pt. „St-53. Awangarda w Stalinogrodzie”.
- Wykład Anny Zaczekowskiej pt. „Utopiec i spółka. W kręgu górnośląskich legend i podań”.

- Wykład Macieja Stachnika pt. „W okupowanym mieście – **Katowice 1939-1945**”.
 - Wykład Natalii Kruszyny pt. „Pałam chęcią rysowania Jej Asymetrii” – Witkacy i jego modelka.
 - Wykład Jarosława Babuchowskiego pt. „Początki i rozwój katowickiego węzła kolejowego w latach 1846-1914 w świetle industrializacji na Górnym Śląsku”.
 - Wykład Natalii Kruszyny pt. „Chopinowi Duda-Gracz”.
 - Wykład Anny Zaczekowskiej pt. „Panie bracie na urzędzie”. Katowice - miasto wielu języków i religii.
- Środa dla seniora, Dział Teatralno-Filmowy Muzeum Historii Katowic, ul. M. Kopernika 11, 7 spotkań:*
- Zwiedzanie z przewodnikiem wystawy stałej pt. „Muzeum Barbary i Stanisława Ptaków”.
 - Oglądanie filmów pt.: „Wielobarwna Barbara Ptak-benefis”, „Kronika rodzinna i towarzyska”, Oskarowe kostiumy Barbary Ptak” w ramach zwiedzania wystawy stałej pt. „Muzeum Barbary i Stanisława Ptaków”.
- Oprowadzanie grup seniorów (Budynek główny i jego oddziały) - zrealizowano 48 oprowadzeń.*
- Spotkania Barbar śląskich (Dział Teatralno-Filmowy) - zrealizowano 6 spotkań.*

4. Miejska Biblioteka Publiczna w Katowicach

Miejska Biblioteka Publiczna w 2023 r. realizowała dla seniorów usługi specjalne:

- Miejska Biblioteka Publiczna w Katowicach przeprowadziła w 2023 r. szereg wydarzeń kierowanych do seniorów. Wychodząc naprzeciw potrzebom osób starszych, przez cały rok realizowana była bezpłatna usługa pn. **„Katowicka Srebrna Książka dla Seniora”** – dowóz książek, audiobooków, czasopism i czytaków prosto do domu. W ramach „Srebrnej Książki” zrealizowano w 2023 r. **1 288 wjazdów**, podczas których wypożyczono **6 440 pozycji**. Usługa z roku na rok cieszy się coraz większą popularnością wśród katowickich seniorów.
- Filia nr 1 z Oddziałem Książki Mówionej przy ul. J. Ligonia 7 zajmuje się obsługą czytelników niewidomych i niedowidzących, którym udostępnia literaturę w formie nagrań na kartach, płytach CD oraz w formacie Czytaka. Audiobooki można wypożyczać również w filiach nr: 1, 5 Mł, 6, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 20, 21, 25, 26, 28, 31, 32, 33, 35 (w językach obcych), 36. Z Oddziału Książki Mówionej w Filii nr 1 korzystają osoby niewidome i niedowidzące, głównie są to osoby starsze. Podobnie jest w kwestii korzystania z audiobooków - bardzo wielu seniorów korzysta z tej formy „książek”, gdy problemy ze wzrokiem nie pozwalają na swobodne czytanie.

Biblioteka oferowała również zajęcia cykliczne w ramach Bibliotecznego Klubu Seniora:

- *Zdrowie w Bibliotece* - cykl spotkań, odbywający się we wszystkich filiach MBP od października 2019 r. Biblioteka zapraszała dorosłych czytelników do udziału w prelekcjach i warsztatach poświęconych m.in. zdrowemu trybowi życia, dietach prozdrowotnych, wpływowi ekologii, ćwiczeń, medytacji itp. na zachowanie dobrej formy psychicznej i fizycznej. Odbywały się spotkania z: instruktorami jogi, wykwalifikowanymi dietetykami, zielarzami, sportowcami, lekarzami, miłośnikami ekologii, działaczami na rzecz ochrony środowiska, czy praktykami medycyny naturalnej. Udział we wszystkich spotkaniach w ramach cyklu Zdrowie w Bibliotece był bezpłatny.
- *Senior świadomy swych praw* – comiesięczny cykl bezpłatnych spotkań dla seniorów z radcami prawnymi. Filia nr 11.
- *Sobota dla Seniora* - cykliczne spotkania dla wszystkich w wieku 60+. Spotkania organizowane były raz w miesiącu w Filii nr 25.
- *Zgrani Seniorzy* – cykl spotkań przy kawie i herbacie, w ramach których odbywały się dyskusje, prelekcje, warsztaty i spotkania z ciekawymi osobami. Filia nr 26.
- *„Niezapominajki”* – warsztaty dla kreatywnych seniorów i nie tylko. Spotkania odbywały się w piątki o godz. 16.30 w Filii nr 27.
- *Senior w szachu* – nauka gry w szachy od podstaw dla seniorów. Filia nr 32.

5. Katowice Miasto Ogrodów - Instytucja Kultury im. Krystyny Bochenek

W Instytucji w 2023 r. zrealizowano:

- *Promenada po muzyce* - bezpłatne plenerowe koncerty, które od lat przyciągają setki emerytów do Parku Kościuszki. W ubiegłym roku odbyły się koncerty: *Mistyka brzmienia* - koncert Dareyn Trio, *Smyczkowe pytania i odpowiedzi* - Messages Quartet, *Moc bębnow* - grupa perkusyjna Walimy w kocioł, *Ta tangowa niedziela* - Duo Milonga, *Morskie opowieści* - North Cape, Inauguracja XVII Ogólnopolskiego Festiwalu Promocyjnego pn. „Sierpień Talentów”.
- *Akademia Doświadczenia* - miejsce spotkań i międzypokoleniowej wymiany doświadczeń, wiedzy, pasji i wigoru. Warsztaty o różnorodnej tematyce budującej pomost, łączący pozornie odległe światy. Akademia Doświadczenia urzeczywistnia współpracę międzypokoleniową. Daje możliwość bycia zarówno uczniem, jak i nauczycielem. To miejsce, gdzie można nawiązać znajomość, rozwijać umiejętności oraz zdobywać wiedzę, również o samym sobie. W ramach projektu pn. „Akademia Doświadczenia” odbywały się następujące zajęcia: jogilates, modowe, florystyczne, ekologiczne, zdrowotne, ergonomia ruchu. Zajęcia odbywały się zarówno w formie wykładów, jak i warsztatów, dając możliwość aktywnego uczestnictwa seniorom. Bezpłatne zajęcia odbywały w grupach max. 20 osób.
- *Koncert żeńskiej Orkiestry Salonowej Polskiej Grupy Górniczej pod dyktando Grzegorza Mierzwinińskiego pt. „Najważniejsza miłość jest”* - koncert dedykowany przyjaźni polsko-ukraińskiej. Wydarzenie było bezpłatne i skierowane m.in. do seniorów.
- *Polsko-ukraiński koncert barbórkowy Orkiestry PGG KWK „Wujek”* - w sali koncertowej KMO odbył się koncert barbórkowy Orkiestry PGG KWK „Wujek”, która w ubiegłym roku obchodziła 95 lecie swojego istnienia.
- *W ramach projektu pt. „Przestrzenie Sztuki: Taniec Katowice”* - program dedykowany tańcowi współczesnemu. Zajęcia taneczne „Więcej lat, to więcej życia” miały na celu za zadanie pielęgnowanie zdrowia i chęci życia, dedykowane ludziom po 50 roku życia. Uczestnicy odbywali taneczną i muzyczną podróż po różnych częściach świata. Projekt pn. „Przestrzenie Sztuki: Taniec Katowice” dofinansowany był z dotacji NIMiT i IT.
- *Śląsko-zagłębiowskie szwendania okoliczne* - cykl spacerów prowadzonych według autorskiego programu i pomysłu Pawła Grai. Celem projektu było dotarcie do miejsc, które pomimo swej lokalizacji „tuż za rogiem” zazwyczaj nie są znane. Ideą było ukazanie przyrody na wiele sposobów wkraczającej w przestrzeń naszych miast, zaznajomienie uczestników z bogatą historią naszego regionu, wycieczki pełniły też ważne funkcje integracyjne. Istotnym aspektem szwendań była wielopokoleniowość ich uczestników, jednak w przeważającej większości odbiorcami projektu byli katowiccy seniorzy.
- *Spacery miejskie pn. „Podziel się dzielnicą”* - w ramach starań o tytuł Europejskiej Stolicy Kultury 2029 odbyło się kilkanaście spacerów po katowickich dzielnicach, w ramach których prowadzący opowiadali o historii poszczególnych części miasta, a seniorzy biorący udział w wydarzeniach mogli opowiedzieć o własnych doświadczeniach, lokalnych anegdotach i ważnych dla życia dzielnic postaciach.
- *Koncerty dla seniorów znajdujących się pod opieką Domów Pomocy Społecznej* - w 2023 r. Dział Edukacji Muzycznej KMO regularnie organizował koncerty dla seniorów z Domów Pomocy Społecznej nr 5 i 7 w Katowicach. Łącznie odbyło się 11 koncertów.

6. Zespół Śpiewaków Miasta Katowice „Camerata Silesia”

W 2023 r. instytucja wykonała koncerty, w których wzięli udział seniorzy:

- W styczniu 2023 r. zorganizowano w Willi Goldsteinów dwa koncerty kolędowe, w czasie których katowiccy seniorzy włączyli się w śpiew kolęd.
- W styczniu 2023 r. odbył się również koncert kolędowy w Domu Pomocy Społecznej „Senior Residence” oraz koncert w ramach Noworocznej Gali Rady Seniorów w Willi Goldsteinów.
- W grudniu 2023 r. w Willi Goldsteinów odbył się koncert promujący płytę pt. „*Tęskni dzioucha do syneczka – Songs of Silesian Uprisings*”, publiczność wysłuchała wówczas opracowanych przez Sabinę Meck tradycyjnych pieśni powstańców śląskich. Uczestnikami koncertu w dużej mierze były osoby spokrewnione z powstańcami – wnukowie i prawnukowie.

W koncercie zorganizowanym w Domu Pomocy Społecznej wzięli udział wyłącznie seniorzy. W wymienionych powyżej koncertach, które odbyły się w Willi Goldsteinów katowiccy seniorzy stanowili grupę około 90% słuchaczy.

7. Miejski Dom Kultury „Bogucice-Zawodzie”

W 2023 r. Miejski Dom Kultury „Bogucice-Zawodzie” zorganizował dla seniorów:

- Cykliczne spotkania kół i klubów seniora: Klubu Seniora „Zakątek”, Klubu Seniora „Bogucice”, Koła nr 6 Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów, Koła Emerytów i Rencistów NSZZ „Solidarność”, Stowarzyszenia Techników i Inżynierów Górnictwa – Koła „Katowice-Ferdynand”.
- Wycieczki kół seniora do: Wisły, Rabki, Szczyrku i Ustronia.
- Okolicznościowe spotkania kół i Klubów Seniora: spotkanie wielkanocne, zabawę z okazji Dnia Kobiet, zabawę klubową, zabawę z okazji Dnia Seniora, zabawę Barbórkową, spotkanie wigilijne.
- Dancing Bogucicki oraz Dancing Zawodziański - arteterapia dla seniorów - kontynuacja zabaw tanecznych dla osób, które lubią tańczyć. Forma dawnego dancingu przy dźwiękach największych i najbardziej lubianych przebojów.
- Senioriady – biesiady organizowane we współpracy ze Stowarzyszeniem Artystycznym Silesia „ArtProm” oraz Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Katowicach i Fundacją „Katowicki Bank Żywności”.
- Spotkanie informacyjne z seniorami o bezpieczeństwie w bankowości – współorganizacja ze Stowarzyszeniem „Nasze Osiedle Ściągą”.
- Wydarzenia realizowane we współpracy ze Stowarzyszeniem „Mocni Razem”: Biesiada Śląska z okazji Dnia Kobiet, spotkanie wielkanocne dla seniorów, koncert orkiestry Śląskiej Komendy Wojewódzkiej Policji w Katowicach w ramach obchodów Dnia Seniora.
- „Promienne i flexi czyli nowe babcie, nowa ja i flamenco nuevo” – warsztaty flamenco – wydarzenie realizowane w ramach Inicjatywy Lokalnej miasta Katowice.
- Turnieje brydża dla seniorów.
- Realizowano sekcje: kurs obsługi smartfona i komputera dla seniorów, spotkania Śląskiego Ludowego Zespołu Śpiewaczego „Zawodziański”, Sekcję Brydża Sportowego, Aktywny Senior.

8. Miejski Dom Kultury „Południe”

Miejski Dom Kultury „Południe” w Katowicach jest organizatorem licznych imprez oraz spotkań i warsztatów cyklicznych skierowanych do seniorów. Katowiccy seniorzy mogą wybierać w zajęciach integracyjnych, ruchowych, prozdrowotnych, czy poświęconych realizacji ich artystycznych pasji. W 2023 r. w Miejskim Domu Kultury „Południe” w Katowicach odbywały się następujące zajęcia i wydarzenia: potańcówki dla seniorów pn. „Disco Senior”, spotkania grupy wsparcia pn. „Radość Życia”, Kluby Seniora „Kostuchna”, „Zdrowy kręgosłup” – zajęcia fitness, marsze nordic walking, próby chóru mieszanego „Słowiczek”, Klub Aktywnego Seniora „Każdy może” – zajęcia multidyscyplinarne i warsztaty, senior fitness, klub rękodzieła „Ażurek”, gimnastyka dla seniorów, taniec latino dla seniorów, Klub Seniora „Famur”, Klub Seniora „Piotrowice”, wieczorek dla seniora – spotkania integracyjne, spotkania integracyjne dla seniorów pn. „Kawowy five”, spotkania kabaretu „Z Trudką na wesoło”, Klub Seniora „Murcki”, warsztaty koronki klockowej, „Dzień seniora” – spotkanie integracyjne, Senioriada – biesiada z potańcówką, zajęcia „Ćwicz ciało”, koło pieśni i godki śląskiej, spotkania zespołu „Podlesianki”.

9. Miejski Dom Kultury „Ligota”

Miejski Dom Kultury „Ligota” zrealizował w 2023 r. następujące projekty przeznaczone dla seniorów:

- „Pora dla Seniora”- w ramach zajęć odbywały się naprzemiennie warsztaty: plastyczne, muzyczne, relaksacyjne lub rękodzieła artystycznego, spotkania z zaproszonymi gośćmi, prelekcje.
- „Śpiewaj razem z nami” – warsztaty muzyczne oparte na nauce śpiewu i przekazaniu wiedzy na temat muzyki i biografii wybitnych wokalistów oraz artystów.

10. Miejski Dom Kultury „Szopienice-Giszowiec”

Zadania zrealizowane przez Miejski Dom Kultury „Szopienice-Giszowiec” skierowane były do seniorów mieszkających na terenie Katowic. Oprócz cotygodniowych spotkań w Klubach Seniora oraz podczas zajęć stałych np. zajęcia wokalne, czy gimnastyczne, seniorzy mogli wziąć udział w innych ciekawych propozycjach:

- „*Wielkanocne warsztaty Seniorów*” oraz „*Aktywnie i kreatywnie z Seniorami*” – wielkanocne warsztaty zapoczątkowały mini serię spotkań z seniorami, w czasie których mogli oni popracować nad zdolnościami manualnymi oraz kreatywnością. Podczas spotkań powstały piękne kafelki z obrazami z tuszy alkoholowych, bukieciki ziół czy wianki.
- „*Seniориada*”, „*Biesiada dla Seniorów*”, „*Tematyczne spotkania Seniorów*” – wydarzenia, podczas których seniorzy mogli spędzić czas ze swoimi rówieśnikami, porozmawiać przy drobnym poczęstunku czy potańczyć.
- Spotkania Klubów Seniora działających przy Miejskim Domu Kultury, Klub szachowy „Hetman Katowice – seniorzy”, „Rozśpiewany Senior – zajęcia wokalne”, „Zumba 50+”, „Gimnastyka dla Seniorów” – powyższe wpisują się w grafiki zajęć stałych Miejskiego Domu Kultury.
- „*Weekend Seniora z Kulturą – Bonkawa w Szopienicach*” – to integracyjne spotkanie dla seniorów przy muzyce i poczęstunku w wykonaniu zespołu ABMIX. Wydarzenie było 3-godzinny biesiadno-tanecznym spotkaniem grupy seniorów przy muzyce i słodkim poczęstunku.
- „*Spotkanie edukacyjne ze Strażą Miejską*” poprowadzone przez Panią Małgorzatę Dolbecką. Tematem spotkania była ekologia i bezpieczeństwo seniorów zarówno w domu, jak i w przestrzeni miejskiej. Podczas spotkania zaprezentowano szereg sytuacji niebezpiecznych i zagrażających osobom starszych oraz sposoby radzenia sobie z tego typu zagrożeniami.
- „*Zapomniane bohaterki Powstań Śląskich*” - projekcja multimedialna oraz spotkanie z Panią Aliną Bednarz – spotkanie towarzyszące wystawie pt. „Zapomniane bohaterki. Lekarki w służbie medycznej w Powstaniach Śląskich”. Bohaterkami projektu są kobiety - lekarki batalionowe, ochotniczki, inteligentne i odważne, ryzykujące życie w walce o wolną Polskę. Są wśród nich trzy studentki nie Ślązaczki: Wanda Baraniecka-Szaynok, Maria Zdziarska-Zaleska, Zofia Rzeczycka-Wykowska oraz jedna dyplomowana lekarka, Ślązaczka-Maria Kujawska.
- Jesienne spotkanie profilaktyczne ze Strażą Miejską - spotkanie pod hasłem „*Bezpieczny senior*” – poprowadziły je przedstawicielki Straży Miejskiej w Katowicach, które w bardzo miły i przystępny sposób omówiły jesienne tematy ekologiczne, w tym głównie ogrzewanie budynków oraz spalanie śmieci. Każdy z uczestników spotkania otrzymał pamiątkowe upominki.
- Warsztaty szkoleniowe dla seniorów z zakresu bezpieczeństwa ogólnego z UKS Oktagon. Szkolenie obejmujące zasady bezpieczeństwa w życiu codziennym, ujęte w pięć paneli dyskusyjnych, a w każdym z nich elementy praktyczne oraz zasady ratowania siebie i udzielania pierwszej pomocy w zaistniałych zagrożeniach. Omówiono następujące zagadnienia: wyłudzenia metodą „na wnuczka”, zabezpieczenie przed kradzieżą i robstwem, zagrożenia pożarowe, bezpieczne poruszanie się w miejscach szczególnie uczęszczanych, bezpieczeństwo w ruchu drogowym, bezpieczny senior w czasie epidemii.
- *Warsztaty rękodzielnicze* – tworzymy niepowtarzalne kartki świąteczne – to cykliczne spotkania przedświąteczne w celu wykonania własnoręcznie niepowtarzalnej kartki świątecznej z wykorzystaniem różnych technik: scrapbookingu, stemplowania, embosingu i innych. Uczestnicy otrzymują wszystkie narzędzia i materiały: nożyczki, kleje, kartki, wstążki, tusze, gotowe scrapki, wydrukowane napisy i życzenia do wyboru, z których sami komponują swoje dzieła i zabierają je do domu.
- Spotkanie z Miejskim Rzecznikiem Konsumenta pn. „*Bezpieczne zakupy*” – spotkanie edukacyjne oraz prezentacja multimedialna dla seniorów z Miejskim Rzecznikiem Konsumenta Panią Katarzyną Daab-Borkowską, miało na celu przybliżyć wiedzę m.in. o tym: czym zajmuje się rzecznik, gdzie i na jakich zasadach urzęduje, kto może skorzystać z jego usług, jak może nam pomóc, gdy mamy jakikolwiek problem z zakupami lub usługami. Podano numery telefonów, adresy mailowe i w mediach społecznościowych, stronę internetową oraz adresy do bezpłatnych narzędzi edukacyjnych on-line. Ponadto, omówiono m.in.: jakie są uprawnienia i obowiązki konsumenta i sprzedawcy, jakie istnieją rodzaje umów, jak działają umowy na odległość, czym jest rękojmia, jak składać reklamacje produktów i usług oraz jaka jest specyfika handlu w sieci. Tematy zobrazowano na konkretnych przykładach podanych przez słuchaczy podczas zadawania pytań.

- Spotkanie z notariuszem pn. „Prawo spadkowe i dziedziczenie”- spotkanie edukacyjne z notariuszem, podczas którego przybliżono słuchaczom wiedzę czym różni się spadek od dziedziczenia, czy darowizny. Jakiego kroki trzeba podjąć, jakie przygotować dokumenty i jakie odwiedzić urzędy aby działania nabrały mocy prawnej. Kto, kiedy i po kim może dziedziczyć aby uniknąć nieporozumień i konfliktów w rodzinie oraz gdzie szukać pomocy prawnej. Ważną część stanowiły pytania słuchaczy i konkretne przykłady z życia.
- *Senior ma głos* - warsztaty wokalne dla seniorów – projekt wokalny dedykowanym giszowieckim seniorom, w trakcie którego osoby w wieku 60+ kształciły swój głos integrując się w społeczności lokalnej. Warsztaty były cyklem spotkań prowadzonych przez profesjonalnych animatorów, muzyków, kompozytorów z cenionego zespołu De Silvers. Zajęcia odbywały się cyklicznie raz w tygodniu.
- *Gimnastyka dla Seniorów* – zajęcia rekreacyjne, służące rozruszaniu mięśni i dynamiki ciała, ale również integracji i wspólnemu spędzeniu czasu. Zajęcia odbywały się cyklicznie raz w tygodniu.
- *Zumba 50+* - zajęcia służące poprawie kondycji, wzmocnienia mięśni, elastyczności ciała i motywacji do działania. Zajęcia odbywały się cyklicznie raz w tygodniu.
- *Warsztaty florystyczne dla seniorów* – zajęcia układania kwiatów, tworzenia kartek okolicznościowych, tworzenia florystycznych akwarel skierowane do seniorów. Zajęcia odbywały się cyklicznie.
- *Pora na Giszowieckiego Seniora* – warsztaty, spotkania, wyjazdy do kina, na basen, zabawa taneczna. Zajęcia odbywały się cyklicznie raz w tygodniu od września do października.
- *Coroczne obchody Dnia Seniora* – bal dla seniorów – spotkanie wszystkich Klubów Seniora, wspólna zabawa, śpiewy i tańce służące integracji i przeciwdziałaniu patologiom. Wydarzenie odbywa się cyklicznie raz w roku.
- *W seniorach siła* – spotkania, warsztaty, potańcówki. Cel inicjatywy to integracja seniorów w wieku 60+ oraz wypracowanie motywacji do większej aktywności społecznej. Integrujemy seniorów – warsztaty rękodzielnicze, zabawa taneczna z muzyką na żywo. Inicjatywa mająca na celu walkę z wykluczeniem społecznym, poczuciem osamotnienia oraz odrzucenia. W domu kultury na Giszowcu działa kilka Klubów Seniora, naszym celem jest dążenie do wspólnej integracji i nawiązania nowych relacji oraz poszerzenie oferty zajęć dla osób w wieku 60+. Wydarzenie odbywało się od czerwca do października.

11. Miejski Dom Kultury „Koszutka”

Miejski Dom Kultury „Koszutka” zrealizował w 2023 r. następujące działania:

- *Poranna gimnastyka dla seniorów* (MDK „Koszutka”, filia „Dąb”) – cykliczne zajęcia ruchowe skierowane do osób po 60 roku życia, dostosowane do indywidualnych potrzeb seniorów. Ich celem była poprawa kondycji fizycznej uczestników poprzez wzmocnienie poszczególnych części ciała przy użyciu przedmiotów do ćwiczeń. Zajęcia odbywały się od stycznia do maja 2023 r.
- *Grupa malarska Filar’72* – cykliczne zajęcia malarstwa ze szczególnym uwzględnieniem malarstwa olejnego, akwareli i pasteli. Grupa kultywuje tradycje śląskie w malarstwie. Członkowie grupy uczestniczyli w plenerach malarskich, konkursach oraz brali udział w wystawach organizowanych przez muzea, biblioteki i ośrodki kultury (m.in. XXX Ogólnopolskim Konkursie Plastycznym dla twórców nieprofesjonalnych im. Pawła Wróbla, Ogólnopolskim Konkursie Literacko-Plastycznym pt. „Znasz li ten kraj”). Spotkania odbywały się w czwartki od stycznia do grudnia 2023 r. za wyjątkiem wakacji letnich. Grupa liczyła ok. 5 osób.

W ramach cyklu: „Katowice – Barwy Dzielnic” realizowanego przez katowickie domy kultury, grupa w maju 2023 r. wystawiła swoje prace w Miejskim Domu Kultury „Bogucice - Zawodzie”. Wystawę prac malarskich grupy można było również zobaczyć tradycyjnie w miesiącu grudniu 2023 r. w Otwartej Galerii Za Szybą Miejskiego Domu Kultury „Koszutka”, filii „Dąb”.

- *Grupa malarska Światło* - cykliczne zajęcia z malarstwa i rysunku na temat podstawowych i zaawansowanych zagadnień z warsztatu malarstwa i rysunku. Zajęcia odbywały się w trzech grupach: Grupa I realizowała indywidualny program pracy pracując nad poszukiwaniem swojego oryginalnego stylu. Grupa II i III poznawała różne techniki malarskie i rysunkowe ćwicząc w różnej tematyce. Spotkania odbywały się w czwartki: grupa I godz. 9.00, grupa II godz. 10.45, grupa III godz. 12.30, od stycznia do grudnia za wyjątkiem wakacji letnich.

Uczestnicy mieli tradycyjnie w miesiącu sierpniu wystawę swoich prac w Otwartej Galerii „Za Szybą” Miejskiego Domu Kultury „Koszutka”, filii „Dąb”, zakończoną uroczystym finisażem.

Grupa w ramach cyklu: „Katowice – Barwy Dzielnic” realizowanego przez katowickie domy kultury w kwietniu 2023 r. wystawiła swoje prace w Miejskim Domu Kultury „Bogucice-Zawodzie”. Uczestniczyła również w plenerze malarskim w Muzeum „Górnośląski Park Etnograficzny w Chorzowie” w dniu 15 czerwca 2023 r.

Uczestniczka grupy malarskiej „Światło” Pani Janina Śliwa miała swoją wystawę i finisaż w miesiącu listopadzie 2023 r. w Otwartej Galerii „Za Szybą” Miejskiego Domu Kultury „Koszutka”, filii „Dąb”.

- *Zdrowy kręgosłup* (MDK „Koszutka”, filia „Dąb”) - cykliczne zajęcia dla seniorów usprawniające kręgosłup. Odbywały się w środy się od stycznia do maja i od października do grudnia 2023 r. za wyjątkiem wakacji letnich.
- *Dzień Babci i Dziadka* – warsztaty tworzenia serwetników oraz składania serwetek dla babć i dziadków z wnukami – bezpłatne zajęcia warsztatowe organizowane przez Akademię Wolontariatu „Creator”.
- *„Tworzymy książkę artystyczną”* – warsztaty dla babć i dziadków z wnukami prowadzone przez Akademię Wolontariatu „Creator”.
- *Zabawy taneczne dla osób dorosłych i seniorów* - działanie realizowane w ramach współpracy katowickich domów kultury. Zabawy taneczne przy muzyce na żywo w wykonaniu zespołu muzycznego lub muzyce mechanicznej z poczęstunkiem.

Terminy zrealizowanych wydarzeń: 11 lutego 2023 r. - Karnawałowe ostatki oraz 29 listopada 2023 r. - Andrzejkowy Dancing.

- *Senior Gym Session* – bezpłatne zajęcia gimnastyczne dla szerokiego grona seniorów na świeżym powietrzu, które odbyły się na zielonym dachu Miejskiego Domu Kultury „Koszutka”, filii „Dąb”.
- *„Przy filiżance: o rytuałach i kulturze picia herbaty”* – warsztaty z poczęstunkiem. Wydarzenie realizowane bezpłatnie w dniu 30 września 2023 r. w ramach akcji Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego pn. „Weekend Seniora z kulturą”.
- *Ogólnopolski Dzień Seniora* – działanie realizowane przez katowickie domy kultury. Warsztaty tworzenia bombek makramowych oraz prelekcja Jolanty Mackiewicz pt. „Rycerze i damy w angielskich zamkach” połączona z pokazem parzenia angielskiej herbaty.
- *Rodzina w kulturze – Nasze Babcie, Nasi Dziadkowie – Międzypokoleniowe spotkanie dla seniorów i dzieci*”- międzypokoleniowe warsztaty kreatywne dla dziadków i wnuków.
- *Z dedykacją dla seniorów* - recital Adrianny Noszczyk. W programie znane przeboje wzorowane repertuarem Teatru „Buffo”.
- *Seniorze do dzieła* - warsztaty tworzenia wianków wiklinowych.
- *Cykl bezpłatnych szkoleń dla seniorów* obejmujących zasady bezpieczeństwa – współorganizacja z Uczniowskim Klubem Sportowym „Oktagon”.
- *Kawiarenka „eS”* – cykliczne spotkania dla seniorów w 2023 r. pierwsze spotkanie odbyło się w dniu 12 grudnia 2023 r. i było połączone z wykładem Pani Jolanty Mackiewicz na temat sztuki.
- *Gimnastyka dla seniorów* – gimnastyka połączona z elementami tańca i fitnessu (MDK „Koszutka”) - cykliczne zajęcia ruchowe skierowane do osób po 60 roku życia, zakładające pracę nad kondycją ruchową i wzmacnianiem partii mięśniowych oraz ogólną poprawę samopoczucia dostosowaną do możliwości uczestników. Zajęcia odbywały się od lutego do maja 2023 r. oraz od listopada do grudnia 2023 r.
- *Zdrowy kręgosłup* (MDK „Koszutka”) - cykliczne zajęcia dla seniorów usprawniające kręgosłup. Zajęcia odbywały się od listopada do grudnia 2023 r.

IV. UDZIAŁ MIEJSKIEGO OŚRODKA SPORTU I REKREACJI W DZIAŁANIACH NA RZECZ SENIORÓW

1. Oferta Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Katowicach skierowana do seniorów – posiadaczy programu pn. „Katowickiej Karty Mieszkańca”.

Zniżki dla aktywnych seniorów z tytułu posiadania Katowickiej Karty Mieszkańca (beneficjenci programu „Aktywny Senior” zostali włączeni do programu „Katowicka Karta Mieszkańca”)

Dzielnica	Miejsce	Wysokość zniżki	Rodzaj usług, na które przysługiwała zniżka z Katowicką Kartą Mieszkańca
Brynów	Ośrodek Rekreacyjno-Wypoczynkowy „Rolna”	50%	Zniżka na korzystanie z siłowni oraz basenu przy ul. Nasypowej 65 w Katowicach
Dąbrówka Mała	Ośrodek Sportowy „Hetman”	50%	Zniżka na korzystanie z kortów tenisowych przy ul. W. Siwka 2 w Katowicach
Janów-Nikiszowiec	Ośrodek Tenisowy	50%	Zniżka na korzystanie z kortów zewnętrznych oraz krytych przy ul. Szopienickiej 70 w Katowicach
Ligota	Ośrodek Rekreacyjno-Wypoczynkowy „Zadole”	50%	Zniżka na korzystanie z siłowni oraz kortów tenisowych przy ul. Wczasowej 8 w Katowicach
Podlesie	Ośrodek Sportowy „Podlesianka”	50%	Zniżka na korzystanie z kortów tenisowych przy ul. Sołtysiej 25 w Katowicach
Szopienice	Ośrodek Sportowy „Szopienice”	50%	Zniżka na korzystanie z siłowni przy ul. 11-Listopada 16 w Katowicach
Wełnowiec-Józefowiec	Hala Sportowa „Józefowska”	50%	Zniżka na korzystanie z siłowni przy ul. Józefowskiej 40 w Katowicach
	Ośrodek Sportowy „Kolejarz”	50%	Zniżka na korzystanie z siłowni przy ul. Alfreda 1 w Katowicach
Załęże	Ośrodek Rekreacyjno-Wypoczynkowy „Bugla”	50%	Zniżka na korzystanie z basenu przy ul. Żeliwnej 26d w Katowicach
Zawodzie	Ośrodek Sportowy „Słowian”	50%	Zniżka na korzystanie z siłowni i kortów tenisowych przy ul. 1 Maja 99 w Katowicach

10 % odwiedzających obiekty Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Katowicach byli to seniorzy posiadający Katowicką Kartę Mieszkańca – **5 093** osobowości. Dzięki temu katowiccy seniorzy skorzystali ze zniżek na łączną kwotę ok. 156 875,00 zł.

2. Nowa oferta autorskich działań Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Katowicach skierowana do seniorów

- Bezpłatne zajęcia dla tenisistów stołowych w ramach zorganizowanej grupy startującej w rozgrywkach pod szyldem MOSiR Katowice – **643** osobwejsć.

W zorganizowanych zajęciach MOSiR skierowanych do seniorów wzięło udział łącznie **4 378** osób. Łączna kwota programu: **122 852,41 zł**, na który składały się:

- a) zajęcia ogólnorozwojowe z elementami fitness dla kobiet,
- b) Slow Jogging,
- c) zajęcia „Zdrowy kręgosłup”,
- d) plenerowe marsze nordic walking – 98,
- e) senioriada – olimpiada sportowa obejmująca kilka dyscyplin sportowych i zajęć tematycznych.

V. UDZIAŁ UNIwersYTETÓW TRZECIEGO WIEKU

1. Wydział Edukacji i Sportu udzielił w 2023 r. Uniwersytetowi Śląskiemu dotacji w wysokości: **60 000,00 zł** z przeznaczeniem na edukację ustawiczną osób starszych - **działalność Uniwersytetu Trzeciego Wieku** – wykonanie wyniosło: **59 948,41 zł**.

Oferta edukacyjna Uniwersytetu Trzeciego Wieku w 2023 r. była bardzo bogata. Oprócz wykładów o tematyce ogólnej prowadzone były zajęcia z: historii sztuki, historii Śląska, psychologii, warsztaty psychologiczne a także lektoraty z języków obcych (języka angielskiego, konwersacje z języka niemieckiego, hiszpańskiego, włoskiego). Ponadto, w ramach zajęć ruchowych organizowana była: gimnastyka klasyczna, gimnastyka przy muzyce, tańce europejskie, pilates, joga, body balance, latino solo. Odbýwały się również zajęcia komputerowe dla początkujących i zaawansowanych oraz kursy tematyczne. Słuchacze korzystali z indywidualnych konsultacji komputerowych. Poza zajęciami cyklicznymi, rok 2023 rozpoczął został kolędowaniem słuchaczy Uniwersytetu Trzeciego Wieku. W kwietniu zorganizowane zostało spotkanie długoletnich słuchaczy UTW. 16 czerwca 2023 r. zakończony został jubileuszowy rok akademicki Benefisem UTW. Uroczystość ta dostarczyła słuchaczom wiele emocji, był czas na wspomnienia, refleksje a także okazja do spotkania i miło spędzonych chwil. Benefis UTW rozpoczął się panelami dyskusyjnymi, w których udział wzięli słuchacze UTW, koordynatorzy UTW oraz wykładowcy. Każda grupa opowiadała o swojej przygodzie z UTW, wskazywała najmocniejsze strony Uniwersytetu oraz dzieliła się swoją wizją na przyszłość. Po części oficjalnej była okazja wysłuchać koncertu Winył Band, który przeniósł wszystkich swoim występem w lata 20 i 30. Następnie seniorzy zostali zaproszeni na słodki poczęstunek, gdzie oczywiście nie mogło zabraknąć jubileuszowego tortu.

Końcem roku 2023 społeczność UTW zaangażowała się w akcje charytatywne, wspierając osoby bezdomne, przebywające w mieście Katowice. Z oferty edukacyjnej skorzystało w 2023 r. **ok. 700 słuchaczy**.

2. Wydział Edukacji i Sportu udzielił w 2023 r. Śląskiemu Uniwersytetowi Medycznemu dotacji w wysokości: **60 000,00 zł** z przeznaczeniem na edukację ustawiczną osób starszych – **działalność Uniwersytetu Trzeciego Wieku** – wykonanie wyniosło: **59 485,00 zł**

W 2023 r. na Wydziale Nauk o Zdrowiu w Katowicach, w ramach programu Uniwersytetu Trzeciego Wieku spotkania odbywały się w każdą trzecią środę miesiąca o godzinie 14.00. Spotkania zostały zrealizowane zgodnie z poniższym harmonogramem:

11 stycznia 2023 r. – wykład pt. „*Diagnostyka i leczenie chorób cywilizacyjnych narządu wzroku*” wygłoszony przez prof. dr hab. n. med. Edwarda Wylęglę.

15 lutego 2023 r. – zajęcia w pracowni Zakładu Anatomii WNoZK przeprowadzili dr hab. n. med. Wirginia Likus oraz prof. SUM oraz mgr Michał Giller.

15 marca 2023 r. – wykład pt. „*Zagrożenia zdrowia powodowane narażeniem na zanieczyszczenia powietrza wewnątrz pomieszczeń*” przeprowadził dr hab. n. o zdr. Grzegorz Dziubanek, prof. SUM, Prodziekan Wydziału Zdrowia Publicznego w Bytomiu.

19 kwietnia 2023 r. – wykład pt. „*Genetyka sądowa*” wygłosił dr n. med. Marcin Tomsia.

25 maja 2023 r. – wykład pt. „*Nietrzymanie moczu*” wygłosił prof. dr hab. n. med. Rafał Stojko.

21 czerwca 2023 r. – uroczyste zakończenie roku akademickiego 2022/2023 Uniwersytetu Trzeciego Wieku. Wykład pt. „Arytmia grozi udarem” wygłosił dr hab. n. med. Oskar Kowalski, prof. SUM.

18 października 2023 r. – uroczysta Inauguracja Roku Akademickiego 2023/2024. Wykład inauguracyjny pt. „Jak starzeć się pomyślnie - aktywny senior dla siebie, rodziny i społeczności” wygłosił dr hab. n. o zdr. Andrzej Knapik, prof. SUM.

15 listopada 2023 r. – wykład pt. „Ryzyko sercowo-naczyniowe u pacjenta w starszym wieku” wygłosiła dr hab. n. o zdr. Agnieszka Młynarska, prof. SUM.

20 grudnia 2023 r. – wykład pt. „Współczesne możliwości telemedycyny” wygłosił prof. dr hab. n. med. Rafał Młynarski.

Dzięki wsparciu finansowemu przyznanemu przez Urząd Miasta w Katowicach w roku 2023, słuchacze Uniwersytetu Trzeciego Wieku WNoZ K skorzystali z dodatkowych aktywności takich jak:

- wycieczka do Centralnego Muzeum Pożarnictwa w Mysłowicach,
- warsztaty psychologiczne obejmujące następujące tematy: „Jak skutecznie radzić sobie ze stresem”, „Jak trenować siłę woli”, „Jak oswoić samotność i odzyskać sens życia”.

W ramach dotacji opłacono również usługę cateringową zrealizowaną podczas spotkania noworocznego oraz zakończenia roku akademickiego 2022/2023, a także zdrowe produkty spożywcze, które były dostępne podczas spotkań wykładowych. Dotacja celowa umożliwiła zakup densytometru z przeznaczeniem dla obecnych, jak i przyszłych słuchaczy.

Sprzęt ten posłuży do monitorowania gęstości mineralnej kości wśród słuchaczy UTW. Densytometr jest wysokiej jakości urządzeniem medycznym, umożliwiającym nieinwazyjną i precyzyjną ocenę gęstości kości, co jest kluczowe dla wczesnego wykrywania ewentualnych zmian w strukturze kości. Liczba uczestników Uniwersytetu Trzeciego Wieku: **87 osób.**

VI. SKUTKI FINANSOWE DLA BUDŻETU MIASTA

Jednostka	Zadanie	Kwota w 2023 r.
Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta w Katowicach we współpracy z organizacjami pozarządowymi	„Integracja i aktywizacja osób starszych, w tym kombatanów i osób represjonowanych”	Dotacje: 921 443,00 zł (w tym tzw. „małe granty” w kwocie: 19 300,00 zł) Zamówienia publiczne: 68 320,00 zł (w tym: Punkty Cyfrowego Wsparcia Seniorów w kwocie: 63 880,00 zł)
	Dzienne Domy Pomocy Społecznej i Popołudniowe Kluby Społecznościowe	3 637 655,00 zł
		Razem: 4 627 418,00 zł
Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta w Katowicach we współpracy z podmiotami wykonującymi działalność lecniczącą	Profilaktyka i promocja zdrowia dla osób starszych w ramach „Programu profilaktyki i promocji zdrowia dla miasta Katowice na lata 2021-2027”	369 587,00 zł (w tym: 1 000,00 zł na panel edukacyjny o zdrowiu zorganizowany z okazji Dnia Seniora)
Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta w Katowicach - zakup materiałów i wyposażenia	Zakup plakatów informujących o szczepieniach przeciwko grypie dla seniorów	553,50 zł
	Zakup 88 szt. telefonów komórkowych na zajęcia Punktów Cyfrowego Wsparcia Seniorów	60 506,16 zł
		Razem: 61 059,66 zł
Wydział Polityki Społecznej	Informator dla seniorów	15 551,47 zł

Urzędu Miasta w Katowicach - zakup usług	Program telewizyjny pn. „Srebrne Katowice”	169 800,00 zł Razem: 185 351,47 zł
Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice we współpracy z Domem Pomocy Społecznej „Senior Residence”, Katowice, ul. Pijarska 4	„Prowadzenie domów pomocy społecznej” Prowadzenie DPS dla osób w podeszłym wieku – szczególnie chorych na demencję starczą i chorobę Alzheimera	3 611 040,21 zł
Dom Pomocy Społecznej „Przystań”, Katowice, ul. Adamskiego 22	Prowadzenie Domu Pomocy Społecznej dla osób przewlekle somatycznie chorych	8 186 120,33 zł
Dom Pomocy Społecznej „Zacisze”, Katowice, ul. Traktorzystów 42	Prowadzenie Domu Pomocy Społecznej dla osób w podeszłym wieku	7 844 758,11 zł
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Katowice, ul. Jagiellońska 17	Program grupa wsparcia „Radość Życia – Wszystko Mogę”	35 349,05 zł
	Usługi opiekuńcze i specjalistyczne	11 266 868,48 zł
	Usługi w mieszkaniach wspomaganych	1 362 791,42 zł
	Opłaty za pobyt mieszkańców Katowic w domach pomocy społecznej na terenie innych gmin/powiatów	22 209 981,00 zł
	Usługi za pobyt mieszkańców Katowic w rodzinnych domach pomocy społecznej	153 256,28 zł (z czego 41 360,35 zł zostało pokryte z dotacji celowej z budżetu państwa)
	Posiłki z dowozem dla osób starszych	1 694 014,36 zł
	„Aktywny senior 55+ i jego środowisko lokalne” (budżet obywatelski)	112 299,72 zł
	Inicjatywy lokalne	48 717,38 zł
	Biesiady senioralne	110 000,00 zł
	Wycieczki dla seniorów do Ostrawy	125 000,00 zł
	Usługi aktywizujące społeczności lokalne w dzielnicach	42 710,02 zł
	Pogotowie zakupowe	4 751,99 zł
	„Go senior” – aktywizacja seniorów z terenu Ligoty, Panewnik, os. Tysiąclecia,	54 500,00 zł

	os. Witosa, Załęża, Koszutki, Józefowca i Wełnowca Zagospodarowanie czasu wolnego – spotkania andrzejkowe i wigilijne Paczki świąteczne dla seniorów Program telewizyjny pn. „Srebrne Katowice”	7 000,00 zł 20 000,00 zł 39 999,60 zł Razem: 37 287 239,30 zł
Wydział Edukacji i Sportu Urzędu Miasta Katowice	działalność Uniwersytetu Trzeciego Wieku, w tym: - Uniwersytet Trzeciego Wieku przy Uniwersytecie Śląskim, - Uniwersytet Trzeciego Wieku przy Śląskim Uniwersytecie Medycznym Działania skierowane do seniorów miasta Katowice	59 948,41 zł 59 485,00 zł
Wydział Kultury Urzędu Miasta Katowice	Działania skierowane do seniorów miasta Katowice	18 925,00 zł
Miejskie jednostki kultury	Działania skierowane do seniorów miasta Katowice	365 627,41 zł
Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach	Program Pilotażowy „Inkubator Zawodowej Aktywizacji Seniora”	W ramach środków własnych - bieżącej działalności Urzędu
Ogółem:		62 676 559,90 zł

VII. REALIZATORZY PROGRAMU W 2023 ROKU.

1. Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice,
2. Wydział Edukacji i Sportu Urzędu Miasta Katowice,
3. Wydział Kultury Urzędu Miasta Katowice,
4. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach,
5. Miejskie jednostki kultury,
6. Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Katowicach,
7. Rada Seniorów Miasta Katowice,
8. Domy Pomocy Społecznej,
9. Uniwersytety Trzeciego Wieku,
10. Powiatowy Urząd Pracy,
11. organizacje pozarządowe prowadzące działalność na rzecz seniorów, w tym m.in. Dzielne Domu Pomocy Społecznej.

VIII. WSKAŹNIKI.

- liczba działających w mieście Katowice klubów seniora, liczba miejsc w klubach seniora, liczba uczestników klubów seniora – **1 172**,

- liczba osób korzystających z ośrodków wsparcia np. z Domów Pomocy Społecznej - **267**, Rodzinnych Domów Pomocy - **6**, Dziennych Domów Pomocy Społecznej - **416**, Popołudniowych Klubów Społecznościowych - **271**, mieszkań wspomaganych - **20**,
- liczba pozostałych projektów realizowanych dla seniorów przez organizacje pozarządowe – **8**,
- liczba osób biorących udział w zajęciach sportowych dla seniorów – **7 509**,
- liczba osób korzystających z programów profilaktycznych – **3 962**,
- liczba osób korzystających z oferty edukacyjnej – **1 849**,
- liczba zajęć, imprez, wydarzeń kulturalnych, w których udział biorą seniorzy – **2 679**,
- liczba seniorów uczestniczących w poszczególnych propozycjach kulturalnych – **57 751**,
- liczba uczestników Uniwersytetów Trzeciego Wieku w danym roku – **787**,
- liczba seniorów korzystających z usług Inkubatora Zawodowej Aktywizacji Seniora udzielono informacji ponad **200** osobom, przedstawiono **114** ofert pracy, a **50** osób wyraziło chęć skorzystania z przedstawionych propozycji.

IX. PODSUMOWANIE.

Proces starzenia się ludności oraz rosnąca liczba osób starszych, stanowiąca ok. 30% wszystkich mieszkańców Katowic, od wielu lat jest przedmiotem uwagi i zaangażowania władz Katowic w kierunku prowadzenia polityki, która uwzględniałaby potrzeby, oczekiwania i możliwości coraz liczniejszej grupy seniorów i senierek. Głównym celem wspierania katowickich seniorów jest więc tworzenie warunków do rozwoju ich aktywności i uczestnictwa w życiu społecznym.

Aktywność ta jest jednym z niezbędnych warunków starzenia się w zdrowiu. Dużą rolę w tym procesie odgrywa także współpraca i integracja międzypokoleniowa. Ponadto, wspieranie seniorów, kreowanie i dostarczanie adekwatnych usług w zakresie opieki medycznej, pomocy społecznej i sektora świadczeń, a także organizacja przestrzeni publicznej, integracja międzypokoleniowa i aktywność społeczna osób starszych, stały się również priorytetem kolejnego etapu realizacji Miejskiego Programu „Katowicki Senior w Mieście” na lata 2022 – 2027.

Osoby, które ze względu na wiek, choroby lub niepełnosprawność wymagają opieki, mogą otrzymać na terenie Katowic bogate, zróżnicowane i dopasowane do ich indywidualnych potrzeb wsparcie. Oferta ta pozwalała na wspieranie zarówno samych seniorów (w miejscu ich zamieszkania, jak i w oparciu o zasoby instytucjonalne, w tym usługi opiekuńcze, oferty Dziennych Domów Pomocy Społecznej, popołudniowych klubów społecznościowych, Domów Pomocy Społecznej, czy mieszkań wspomaganych, posiłek wraz z dowozem do miejsca zamieszkania), jak i osób w ich otoczeniu.

Miasto Katowice jako Miasta Przyjaznego Starzeniu Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) z roku na rok znacząco rozbudowuje ofertę przedsięwzięć i projektów, w tym również dofinansowanych ze środków zewnętrznych.

Uzasadnienie

Przedstawienie Radzie Miasta Katowice sprawozdania za 2023 r. z realizacji Miejskiego Programu „Katowicki Senior w Mieście” na lata 2022-2027 wynika z § 2 uchwały nr XLII/928/21 Rady Miasta Katowice z dnia 17 grudnia 2021 r. w sprawie Miejskiego Programu „Katowicki Senior w Mieście” na lata 2022-2027.

Szczegółowy opis działań podejmowanych w 2023 r. wraz z danymi liczbowymi oraz finansowymi zawarty jest w załączniku do niniejszej uchwały Rady Miasta Katowice w sprawie przyjęcia sprawozdania z realizacji Miejskiego Programu „Katowicki Senior w Mieście” na lata 2022-2027 za 2023 rok.